

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 695-9500

Vol. LXXIII Kaina 20 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, GRUODIS — DECEMBER 10, 1979

NR. 285

LKB Kronika Nr. 39

KĄ ŽINOTE APIE KRONIKĄ?

1978 m. birželio 28 d. "Tiesoje" buvo atspausdintas korespondento Vyto Žeimanto straipsnis "Šmeižtai iš sakyklos", kuriame autorius įvairiais prasiimančiais grubiais puolė Viduklės kleboną kun. A. Svarinską. Viduklės tikintieji parėmė protesto laišką Lietuvos TSR kompartijos pirmajam sekretoriui P. Griškevičiui. Po laiško pasirašė virš 1000 tikinčiųjų.

Tikintieji rašė ir Vyto Žeimantui, bet, žinoma, atsakymo negavo. Vietoje atsakymo 1979 m. kovo 28 d. atvyko Saugumo tarybos mjr. Matulevičius į Blnstrubiškio invalidų namus ir tardė ligonį Stasą Neverdauskaitę, drįsusi užsėti kleboną.

Atvykęs majoras pareiškė apklausišias be pašalinių žmonių. Direktorius pavaduotoja Danutė Lipkaitė pasiūlymo. Tuomet mjr. Matulevičius užrakino duris, išdėmė pluoštą popierių ir pasakė:

— Pradėsimė...

Po eilės nereikšmingų klausimų staiga tarybos paklausė:

— Ką jūs galite pasakyti apie Viduklės kleboną Svarinską?

— Ir ką gi aš galiu pasakyti, nebent tai, kad jis doras žmogus, geras kunigas, iškalbus. Jo pamokslai patraukė, pakliantys dvasią, išjudinantys iš moralinio sustingimo.

— Kuo jis tau patinka?

— Kad kovoją prieš girtuoklystę, moralinį palaidumą. Stengiasi įkalbėti, kad šeimos padoriai gyventų, dorai auklėtų vaikus.

— Ką jis dar kalba? — tęsė toliau tarybos.

— Jei norite tiek daug žinoti, nueikite patys ir pasiklausykite jo pamokslų ir tada žinosite viską.

— O kaip kiti jį vertina?

— Ir kiti jį vertina ir myli, nes visada būna beveik pilna bažnyčia žmonių. Todėl ir mums invalidams dažnai sunku surasti vietos atstotų su ratukais. Ir vaikų daug būna.

— Ką jūs žinote apie tokius leidinius kaip "Katalikų Bažnyčios Kronika", "Dievas ir Tėvyne", "Rūpintojėlis"?

— O ką aš galiu žinoti apie juos? Nieko nežinau. Bet per radiją esu girdėjęs, kad tokie yra.

Saugumietis priėjo prie ligonės, pakilo po nosim pluoštą popierių:

— Pasitūrėk!

— O kas čia? — nustebus paklausė Navardauskaitė.

— Matai, žiūrėk — 34 numeris! — ir vėl atsisto prie stalo vartydamas po numerio lapus. Paskui su pašaupta paklausė:

— O gal pasakysi kuriame puslapyje?

Tardomoji neatsakė. Po to Matulevičius pakėlė rankraštį ir vėl ironiškai paklausė:

— O gal ir apie šitą nieko nežina?

— Tai mano rašytas laiškas, — ramiai atsakė ligonė.

— Su kuo tereisi rašydama šį laišką?

— Su niekuo! Parašiau jį pati viena. Perskaiciau laikraštyje straipsnį, pasipiktinau ir parašiau.

— Jei laišką parašė pati viena, tai, sakyk, kaip jis tada pateko į Kroniką? Juk žinai, kad jis buvo Kronikoje?

— Girdėjau, kaip jį skaitė per radiją, bet kaip jis pateko, nežinau.

— O kaip jį perskaitė, — kamantinėjo saugumietis.

— Jį perskaitė taip, kaip buvo mano parašytas; nieko neatimant, nieko nepridedant.

— Tu tą laišką parašėi įkalbėta Svarinsko, — toliau kamantinėjo saugumietis. Po pauzės tęsė:

— Pasiūlink man dar šią frazę: "Be galo skaudu, kad šiandien po tiekios šikentų kančių mūsų tautos kūne randasi, vaizdai kalbant, vėžinių ląstelių, kurios, siekdamos pratęsti piktybinio auglio egzistenciją, naikina sveikąsias".

— O kaip kitaip pavadinti tokius žmones, kalbėjo Neverdauskaitė, — kurie sugalvoja šmeižtų plūrupalį ir pila doram žmogui ant galvos!

Pabaigus tardymą saugumietis liepė Neverdauskaitę pasirašyti tardymo protokolą, bet ši atsisakė. Tardytojas susirinko visus savo popierius ir prašė po dantis:

— Fanatikė! Nuėjęs pasakyti direktoriui, kaip tu elgiesi, kaip atsidėkoji valstybei.

N. B. Dalis žmonių, bijodami saugumo, slapia savo pokalbius su saugumiečiais ir tuo pačiu, nors ir netiesioginiai, jiems talkininkauja, nes padeda gyvuoti niekšybei, kuriai viešuma yra pražūtinga.

Kas remia palestiniečius?

New Yorkas. — Jungtinės Tautos pasakė 91 mil. dol. palestiniečių pagalbę reikalinga, nors švedas agentūros direktorius Olof Rydbeck nurodė, kad ateinančiais metais reikės 185 mil. dol. Amerika prisidėjo su 52 mil. dol., Vakarų Vokietija davė 6 mil. dol., Saudi Arabija — 12 mil. dol., Irakas — 121,000 dol. Iš viso lėšų pažadėjo 41 valstybė.

Atominė agentūra pašalino P. Afriką

Delhi. — Tarptautinėje Atominės energijos agentūros konferencijoje Nigerija pasiūlė rezoliuciją, kuri uždraudė konferencijoje dalyvauti Pietų Afrikai dėl jos rasištinės vidaus politikos. Už P. Afrikos išmetimą balsavo 49 valstybės, prieš — 24, jų tarpe ir Amerika. Šios

Pasitarimai dėl naujų raketų

Washingtonas. — Prezidentas Carteris penktadienį priėmė atakirai Norvegijos ir Olandijos premjeras. Sekretorius Vance tarėsi su Danijos užsienio reikalų ministru. Tartasi dėl NATO sąjungos plano sustiprinti strategines raketas. Prezidentas pareiškė, kad Amerika toliau tęs derybas su sovietais dėl ginklų apribojimo, tačiau tam reikalingas NATO valstybių vieningumas, bendras frontas.

atstovas, o taip pat ir agentūros generalinis direktorius dr. Sigvard Eklund įrodinėjo, kad būdama už organizacijos ribų, Pietų Afrika gali nepasirašyti atominio ginklų platinimo draudimo sutarties. P. Afrika laikoma viena iš valstybių, kurios gali įsigyti atominį ginklą.

istorinis dviejų Bažnyčių vadų susitikimas Istanbule. Popiežius Jonas Paulius II-sis su patriarchu Dimitrios I-ju. Toliau tęsiamos pastangos surasti, kas Bažnyčias jungia, švelninant tai, kas jas skiria.

Popiežius pagerbė kardinolą Slipyj

Ukrainiečiam katalikam lapkričio 12 d. Romoje buvo didelis šventis. Popiežius Jonas Paulius II garbino Siksto koplyčioje Vatikane konsekrovo naują Filadelfijos ukrainiečių arkivyskupą metropolitą Myroslavą Lubachivskį. Konsekracijos liturgiją drauge su popiežium atliko tremtinys ir kankinys už tikėjimą, Lvovo arkivyskupas kardinolas Slipyj ir Winnipeg (Kanadoje) ukrainiečių arkivyskupas metropolitą Hermanuk. Šv. Mišių, kurios buvo aukojamos bizantiškai - slavų apeigomis, Jonas Paulius II prisiminė įspūdingą susitikimą su ukrainiečiais vyskupais, kunigais ir pasauliečiais spalio mėnesio pradžioje ukrainiečių katedroje Filadelfijoje. Gera pažįstu jų tautos istoriją — kalbėjo šv. Tėvas. — Pažįstu jų tautos nepalaužiamą ištikimybę Kristaus Bažnyčiai, su kuria jau daug šimtmečių esate susiję savo likimu. Tos ištikimybės ryškiausias simbolis kaip tik yra kardinolas Slipyj, kuris 18 metų ligi 1963 metų vasario mėnesio yra iškentėjęs sovietų kalėjimuose ir lageriuose. Kreipdamasis į kardinolą Slipyj, Jonas Paulius II kalbėjo: "Ne tik ukrainiečiai, tavo tautos sūnūs ir dukros, bet ir visa Bažnyčia, visos šiuolaikinės pasaulio žino tai, ką esi patijęs savo aukos kupinu gyvenimu ir ypač ilgais nelaisvės metais, kuriuos esi

paaukojęs Jėzui Kristui ir jo Bažnyčiai, gimusiai iš kryžiaus ir iš prisikėlimo... Jėzaus Kristaus pavyzdžiu ir šiandien esi tas Gerasis Ganytojas, kuris aukoja gyvenimą už savo žmones, nors esi priverstas gyventi tremtyje, toli nuo tos Bažnyčios, kuri jau nuo 1596 metų yra grįžusi į vienybę su apaštalo šv. Petro sostu, likdama nepalaužiamai ištikima per ištisus 400 metų. Toji ištikimybė, ypač pastarųjų šimtmečių laikotarpyje, buvo apmokėta didelėmis aukomis; aukomis kuriom ir šiandien yra pasirengę Ukrainos katalikai, būdami ištikimi savo tikėjimui.

Šia proga — kalbėjo Jonas Paulius II — trokštu išreikšti visos katalikų Bažnyčios giliausią pagarbą Ukrainos katalikams. Už ištikimybę turime atsiųgti ištikimybę ir dėkingumą. Turime būti ištikimi ir dėkingi tiems, kurie su tokiu nepalaužiamu dvasios taurumu išlaiko ištikimybę. Jie iš mūsų nelaukia nieko kito, kaip tik tiesos ir meilės. Trokštame — pabrėžė šv. Tėvas — trokštame visomis savo jėgomis palengvinti bandymus tų, kurie kenčia kaip tik dėl savo ištikimybės. Iš visos širdies trokštame užtikrinti vidinę jūsų Bažnyčios vienybę ir jos vienybę su apaštalo šv. Petro sostu.

Gruodžio 4 d. naujasis ukrainiečių arkivyskupas Filadelfijoje priėmė iš Apaštališkojo Delegato vyskupo Jean Jadot aukštinę lazdą ir pradėjo pareigas. Jis tapo pusantro milijono ukrainiečių katalikų Amerikoje dvasinis vadovas.

— Paryžiuje nežinomas pikta darys nušovė gatvėje buvusio šacho sesers sūnų, princą Chafik, 34 m. Teherane revoliucinio teismo pirmininkas šeikas Khalkhali pareiškė, kad princas nužudytas teismo įsakymu. Panašaus likimo laukia ir kiti Pahlavio dinastijos nariai.

TRUMPAI IŠ VISUR

— New Yorke, prie Kubos diplomatinės atstovybės sprogo bomba, padariusi nuostolių apylinkės langams. Kubiečių organizacija "Omega Seven" pasigyrė, kad tai jos darbas.

— Valdancioji Airijos partija parinko naują kandidatą į premjero vietą, sveikatos ministrą Haughey, kuris laikomas griežtesniu šiaurinės Airijos prijungimo šalininku.

— Du amerikiečiai marinai, kurie buvo paleisti iš ambasadų Teherane, iškėlė JAV teismą bylą, kurioje reikalauja iš Irano valdžios 60 mil. dol. išmokos už jų civilinių teisių laužymą. Ieškinyje gali būti priteistas iš JAV užsaldytų Irano pinigų, kurie siekia 8 bil. dol.

— Baltijos jūroje audroje nuskendo suomių laivas, žuvo 14 jūreivių.

— Pekine Japonijos premjeras Ohira paminėjo Pearl Harbor puolimą prieš 38 metus ir pakartojo, jog Japonija niekad nesigriebs veiksmų ir nebendra darbiaus su jokia valstybe karinėje srityje.

— Kortijos demilitarizuotoje zonoje trys amerikiečiai kareiviai buvo sužeisti sprogdus minos. Spėjama, kad rūke karinis patrulis nuklydo nuo tako.

— Sen. Edward Kennedy pareiškė, kad jo nesutarimai su vyriausybe dėl Irano krizės baigti, nes vyriausybė pažadėjo tartis su senatu prieš leidžiant Irano buvusiems šachui pasilikti Amerikoje. Senatorius patarė jai įspėti jį, kad pareiškimai prieš šachą gali pakelti jo rinkimų kampaniją.

— Atstovų rūmai atidėjo sprendimą dėl pasiūlymo vieną dieną metuose skirti Martin Luther Kingo garbei. Kongresmanai nutarė pašvęsti jo garbei trečią kiekvieno sausio mėnesmadienį, tačiau dienos įvedimo siūlytojai nesutiko, nes sekmadienis ir taip švenčiamas. Jie pažadėjo šį klausimą įnešti ateinančiais metais.

— Britanijos anglikasai nubalsavo nestreikuoti, nors vadovybė rekomendavo pradėti streiką.

Kaip Argentina pakeitė nuomonę

Washingtonas. — Vyriausybės pareigūnas, prašydamas neminti pavardės, atidengė, kad Argentina buvo pasirodusi pirmi buvusį Irano šachą ir suteikti jam politinę globą, tačiau po kandidato ir prezidentus sen. Kennedžio pareiškimų prieš šachą, Argentina pakeitė savo nuomonę. Kennedžio kritika šachui kainavusi prieglaudą Pietų Amerikoje.

Irano užsienio reikalų ministras Gholamhossein Mohseni priima vyriausiojo revoliucinio valdžios vado ajatolo Khomeini nurodymus.

VAKARŲ VOKIETIJA UŽ NAUJAS RAKETAS

Partijos konvencija pritarė vyriausybei

Washingtonas. — Praėjusi ketvirtadienį Amerikon buvo atsikrėjęs Norvegijos premjeras Odvar Nordli, Danijos užsienio reikalų ministras Kjeld Olesen ir Olandijos ministeris Christoph van der Klauuw pasitarti dėl naujų raketinių ginklų įvedimo Vakarų Europoje. NATO konferencija prasidėjo šią savaitę. Kai kurios Europos šalys siūlo pirmą derėtis dėl ginklų sumažinimo Europoje, o vėliau, jei derybos neduos rezultatų, — išstatyti naujus raketinius ginklus. To siekia ir Maskva. Amerika ir Vakarų Vokietija mano, kad bus lengviau su rusais derėtis, jei pirmą bus įsigyta papildomų ginklų.

Vakarų Vokietijos socialdemokratų konvencija po ilgų debatų pritarė kancleriui Schmidtui, buvusiam kancleriui Willy Brandtui ir parlamento pirmininkui Herbertui Wehneriui, kurie pasisakė už NATO ginklų sustiprinimą ir už derybas su Maskva. Iš 436 partijos delegatų tik penktadalis balsavo prieš naujas raketas. Kancleris savo ilgoje kalboje pažadėjo partijai neapleisti ir "ostpolitik". Jis paskelbė, kad ateinančiais metais jis vyks į Maskvą tartis su prezidentu Brežnėvu, o taip pat susitikti ir su Rytų Vokietijos komunistų vadu Honeckeriu. Schmidtas įspėjo partijos vadus nepasiduoti sovietų grasinimams ir mėginams susprogdinti Vakarų sąjungą. Mūsų saugumo pats pagrindas yra solidarumas su Amerika, pasakė kancleris. Niekas tegul nesvajoja atakirti mūsų draugiškumo su Amerika, niekas tegul nebando padaryti iš Vak. Vokietijos įrankį Vakarų sąjungai suardyti, pasakė kancleris Schmidtas.

NATO planas numato dislokuoti Britanijoje, Vak. Vokietijoje, Belgijoje, Olandijoje ir Italijoje 572 raketas su branduoliniu užtaisais, iš jų 108 balistines raketas "Pershing 2" ir 464 sparnuotąsias raketas. Jos turi tapti Europos strateginės ginkluotės pagrindu, nes raketas gali pasiekti ir taikinius Sovietų Sąjungoje. Naujosios "Pershing 2" raketos skridimo tolis iki 1800 km. Šiai raketai ruošiamos naujos branduolinės fugalinės galvutės, daug galingesnės už "Pershing 1", o šių užtaisai buvo iki 20 kartų galingesni už bombas, numestos ant Hirošimos. Tokie užtaisai skirti sutelktiniam strateginiam svarbių objektų puolimui. Sovietų propaganda dėl to daugiausia ir nirsia. "Tai toli gražu ne "gynybinis" ginklas, rašo Tass agentūra.

Ketvirtadienį buvo paskelbta, kad Kalifornijoje nukrito ir sudužo viena iš bandomųjų skraidančių raketų, General Dynamics gaminta. Ji turėjo nuleisti Utos poligone, tačiau nukrito 800 mylių arčiau, netoli Ojai, Kalif.

Gali paleisti dalį įkaitų

Teheranas. — Irano užsienio reikalų ministras pasakė, kad dalis amerikiečių įkaitų bus greitai paleisti, taip nutaręs ajatola Khomeinis, tačiau su Amerika bus nutraukti visi ryšiai. Amerikiečiai, kurie šnipinėjo, bus teisiami, pareiškė ministras. Jei Amerika puls Iraną karinėmis jėgomis, Itanas gali ieškoti apsaugos Sovietų Sąjungoje.

Jungtinių Tautų sekretorius Waldheimas įspėjo Irano vyriausybę, kad įkaitų teisimas būtų dar vienas tarptautinių įstatymų laužymas.

Irano ministras paneigė žinią, kad diplomatus teis juos suėmę studentai. Būsianti sudaryta tarptautinė komisija iš anti-imperialistų ir anti-sionistų.

Ajatola Khomeinis savo kalboje puolė Ameriką, reikalavo nutraukti su ja visus ryšius ir "patrinti Amerikos snukį į dulkes". Jis ragino klausytojus smerkti Ameriką. Daug iraniečių, sulipę ant stogų, šaukė: "Mirtis Amerikai! Alachas yra didelis!"

Irano revoliucinė taryba pasiuntė buvusį premjerą Bazarganą į Tabrizą derėtis su sukilusiais azarbaidžiančiais, kurie užėmė miestą valdžios įstaigas, radio stotį, reikalauja autonomijos teisių.

Prezidentas Carteris penktadienį susitiko su Irano įkaitų šeimomis. Jis pareiškė, kad neišims Irane jokių priemonių, kuriuos galėtų įpavojų išstatyti amerikiečius. "Šiuo metu man visai nesvarbu ar šachas buvo geras ar blogas, o svarbu, kad sumiti amerikiečiai galėtų grįžti namo", pasakė prez. Carteris.

KALENDORIUS

Gruodžio 10 d.: Melkijadas, Eulalija, Eldimantas, Ilma.

Gruodžio 11 d.: Damaras I P., Danisa, Valdis, Dirvonė. Saulė teka 7:05, leidžiasi 4:20.

ORAS

Debesuota, su pragiedruliiais, temperatūra dieną 35 l., naktį 25 l.

DVEJUOSE HORIZONTUOSE

JAV SOSTINĖ IR VEŽIO SIMPTOMAI

Paskutinių metų bėgyje JAV sostinė Washingtonas darosi ir tam tikru lietuvių centru, nors čia nėra nei savos lietuviškos parapijos, nei salės, nei pagaliau lietuvių laikomos krautuvės ar smuklės. Bet daugelį metų čia gyvena nepriklausomos Lietuvos pasiuntinybė, įsikūrusi penkių aukštų mūre, iš kurių naujajam tik trys apatiniai aukštai, o dvejuose viršutiniuose prigludusi labai brangi nepriklausomos Lietuvos istorijai medžiaga, kuri, manau, istorikų dar nėra liesta. Ir kartais, kai pagalvojai apie ateitį, net imi baimintis, kad medžiaga neišslystų iš išėjusių istorikams prieinamos vietos...

Šiluvos koplyčia, įrengta Amerikos katalikų tautinės šventovės Washingtono centrinėje navoje su neeiliniu menu ir įrašais jos sienose bei skliautuose, kasdien šimtam (o gal ir tūkstančiams) turistų primena kankinių kraują nušlakstytą Lietuvą. Kai pamatai Lietuvos trispalvę Valsybės departamentu rūmuose ir Kennedy centre, šalia fakto, kad tiek metų gyvuoją ir Lietuvos pasiuntinybė, akivaizdžiai įsitikini, kad Lietuvos nepriklausomybė amžiams nenuažta; ta Helsinkio akto ar kitais susitarimais. Bent kol kas...

Šią vasarą Dupont Circle, Washingtono, įsikūrė ir Vliko įstaiiga, kur vyksta Vliko valdybos posėdžiai ir atliekamos jo pagrindinės funkcijos. Tai naujas lietuviškos veiklos centras JAV sostinėje. Tuo tarpu neseniai sostinės paštoje Bethesdae gyvenantis Juozas B. Laučka buvo išrinktas Ateitininkų federacijos vadu ir čia iš vašingtoniečių sudarė Ateitininkų federacijos centro valdybą. Naujasis Ateitininkų federacijos vadovas kuone 70 m. amžių (sausio 23 d. jis sulaukia 70 m.) yra užantspaudavęs gyva, darnia ir labai pozityvia veikla tiek JAV, tiek ir Lietuvoje. Todėl jo išrinkimas toms pareigoms, tikėjime, stabilizacijoje, kurioje tiek daug matyti mūsų tautinėje bendruomenėje. Kiek esu patyręs sostinėje, J.B. Laučka neturi priešių nei mūsų vadinamų liberalų, nei konservatorių tarpe. Nors kai kas mūsų "reorgu" užsispyrimą bei nesukalbamumą prilygina Irano ajatolai, bet tikėjime, kad tik tolerantai ir pozityvūs vadovai bei organizacijos, prates išėjusių lietuvių tautinę gyvybę, kol Lietuva susilauks nepriklausomybės, o ne ajatoliški rėksniai, kurie net siūlo pietuoti Jaunimo centru Chicagoje už tai, kad ten dainuosius Vaclovas Daunoras, tas Lietuvos solistas, kuris driso rašyti kelis viešus pareiškimus okup. Lietuvos vadovams, kad, tėvynėje susidarius nepalankioms sąlygoms jo meninė karjerai tėti, jis galėtų su šeima visiškai išvykti iš Lietuvos. Skaitėm mūsų išėjusių spaudoje sol. Vaclovo Daunoro liudėjimus, bet kartu anomis sąlygomis ir labai drąsius jo laiškus. Šiaip tai galėjęs išvykti į Ameriką tuo tarpu tik gastrolėms, sol. V. Daunoras po rečitalio New Yorko Carnegie Hall "New York Times" dienraštyje iš muzikos kritiko susilaukė gana palankios recenzijos. Dėlto lietuviams reikia tik džiaugtis gabiu bei drąsiu tautiečiu, o ne, kai kuriems užsispyrusiems ajatoloms pirštu pamojus, prieš jį šiautis...

PRASIDĖJO PAMALDOS, BET KRITO VALDŽIA

Kai prieš keliolika mėnesių atsikėliau į sostinę, čia stipriai "aš" buvo sudariusi Lietuvos Vyčių vietinė kuopa su LB Washingtono apylinkės valdyba. Aš organizacijos drauge surengė

mybės minėjimą ir eilę kitų įvykių. Vyčių kuopai vadovavo adv. E. Raskauskas, J. Šimanis ir kiti. Paskutinis šios Lietuvos Vyčių valdybos įvykdytas užmojis buvo lietuviškų Mišių kartą per mėnesį išrūpinimas vienoje sostinės katalikų bažnyčioje. Šimanis, adv. E. Raskausko ir kitų dėka paskutinį mėnesio sekmdienį 2 val. p.p. Washingtono ir apylinkių lietuvių susirenka į Epiphany katalikų bažnyčią Georgetowne, kur Washingtono lietuvių kapelionas kun. dr. T. Žiūraitis atliko lietuviškas Mišias, pasako pamokslą, o po Mišių visi susirenka į parapijos salę, kur būna parūpinta vyno, sūrio ar kavos. Tokie susitikimai bei pabendravimai išsiskleidusiems lietuviams labai mieli. Kiek žinau, JAV armijos pulk. Skučas su šeima į pirmąsias lietuviškas Mišias važiuo ar ne porą šimtų mylių. Yra ir daugiau panašių pavyzdžių.

Bet iš kitos pusės žiūrint, girdėjau ir kitokių nuotykių. Kai tik susilaukėm lietuviškų Mišių nors kartą per mėnesį, įvyko Lietuvos Vyčių Washingtono kuopos karštas posėdis, kuriame pa-merkta buvusi valdyba už tariamą "komunizmo" su LB ir kuone su "valdymu" buvo išrinkti nauji asmenys, kuriems gal artimesnė "ašis" būsimai su Vliku, bet ne su LB. Visa tai yra Lietuvos Vyčių vidaus reikalas, ir kiti pasakys, kad pašaliniai ir vidaus reikalus nereikia kištis. Iš dalies tai tiesa, nors viliamės, kad ir naujoji Washingtono Lietuvos Vyčių valdyba atliks nemažą pozityvių darbų. Bet, iš antros pusės žvelgiant, visame tame matyti ir tam tikrų vežio simptomų.

Arba neseniai teko valandėlę pabuvoti LB Pietryčių apygardos suvažiavime Baltimorėje. Baltimorės LB apyl. valdybos pirm. E. Eringis savo pranešime kalbėjo apie iki šiol buvusią labai vieną Baltimorės lietuvių koloniją, kurioje, esą, nebuvo jokio trynimosi. Bet pirmininkas kartu išreiškė ir kiek baimės, kad vietos lietuvių sugyvenime disonansu neišsprendžiamas 8-9 įvyksiantis Vliko seimas Baltimorėje. Kaip žinia, Vliko seimą globoja Marylando valstijos lietuviškų draugijų sąjunga. Kiek ji narių turi ir kiek draugijų jungia, kad tėvynės ir išėjusių labai Vliko keliai su LB ateityje ne labiau išsiskirs, bet suartės, kaip suartėjęs Amerikos visuomenė, skaudūs įvykiai Irane ištikus. Kokia tai graži pamoka ir mums, kaip lietuviams, už tai, kad ten dainuosius Vaclovas Daunoras, tas Lietuvos solistas, kuris driso rašyti kelis viešus pareiškimus okup. Lietuvos vadovams, kad, tėvynėje susidarius nepalankioms sąlygoms jo meninė karjerai tėti, jis galėtų su šeima visiškai išvykti iš Lietuvos. Skaitėm mūsų išėjusių spaudoje sol. Vaclovo Daunoro liudėjimus, bet kartu anomis sąlygomis ir labai drąsius jo laiškus. Šiaip tai galėjęs išvykti į Ameriką tuo tarpu tik gastrolėms, sol. V. Daunoras po rečitalio New Yorko Carnegie Hall "New York Times" dienraštyje iš muzikos kritiko susilaukė gana palankios recenzijos. Dėlto lietuviams reikia tik džiaugtis gabiu bei drąsiu tautiečiu, o ne, kai kuriems užsispyrusiems ajatoloms pirštu pamojus, prieš jį šiautis...

P.S. Ateinantį pirmadienį, dėl išvykimo kitur, šios skilties "Drauge" nebus.

Vl. R.

Pagerbiant cerpanį gen. St. Radikį, Lietuvos kariuomenės minėjime Los Angeles, Calif., jo žmoniai prisiga gėjęs Vyč. Cėkėnaušas.

Nuotr. A. Gubinskas

Dalis svečių Balto direktorių suvažiavime Los Angeles, Calif.

Nuotr. A. Gubinskas

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

LIETUVIŲ NAMŲ MUGĖ

Po II-jo pasaulinio karo, suvažiavę į Philadelphia, radome kelis lietuvių savišalpos klubus. Laiko stikuriuose jie pamažu nyko ir šiuo metu beliko vos vienas. Pastarasis klubas buvo išgelbėtas kelių idealistų dėka, tautiniais bei kultūriniais reikalais besirūpinančių. Klubas pastatytas, šiuo metu vadinamas Lietuvių namais, buvo restauruotas ir pritaikytas šių dienų reikalavimams. Lietuvių namų atidarymas nuosirdžiai rūpinasi gražus būrėjau, kartos žmonių. Į jų eiles jungiasi ir Lietuvos vyčiai. Neseniai buvo nutarta Lietuvių namuose įrengti kultūrinį centrą, kuriuo galėtų pasinaudoti Philadelphia ir apylinkių jaunimas, o senesnieji turėtų jaukią vietą kultūringai praleisti laisvalaikį. Vėl susidurta su gana didelėmis išlaidomis. Lėšų surinkimui Liet. namų vadovybės yra ruošiami įvairūs renginiai. Sėkmingiausias jų yra Lietuvių mugė. Šios rūšies rengimas, pradėtas ruošti pernai ir praėjusio metų pasisekimu, davė kelis tūkstančius dol. pelno.

Šiais metais metinė mugė įvyko Padėkos dienos savaitgalį — lapkričio 23-25 dienomis Liet. namuose. Mugė buvo iškilmingai atidaryta. "Vilties" choras sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus. Vytas Maciūnas trumpu žodžiu pasveikino susirinkusius ir pristatė garbės svečius: Charles F. Dougherty, Phila. kongresmaną, Robert Borskį ir Gerald Monagle, Pennsylvanijos valstijos atstovus. Dougherty savo žodyje paminėjo, kad jis vykdo šią metų Vasario 16 progą Liet. namuose savo kalboje padarytus įsipareigojimus. (Jie buvo: "Aš pažadu jums, kad, kaip jūs kongresmanas, darysiu viską, kas yra mano galioje, kad užtikrinti tikslai būtų pasiekti). Paminėjo, kad kongrese jo rūpesčiu jau įneštas projektas, kurį priėmus, mūsų diplomatinė tarnyba iš JAV valdžios gautų ketvirtį milijono dolerių metinėms išlaidoms.

Kongr. Dougherty, didokos šeimos tėvas, katalikas, nuosirdžiai rūpinasi ir kitais lietuviams labai svarbiais reikalais. Neseniai savo distrikto žmonėms išsiuntinėmė raporte duoda suglaustą, šelvaru persunktą Balio Gausko biografiją, pažymėdamas, kad jis, būdamas silpnos sveikatos, vargu bepakels pas-

kutiniąją bausmę. Žiniaraštyje dar minimas rusas ir ukrainietis. Ragina amerikiečius, nurodymams adresu, rašyti laiškus Brežnevui, kad Gajauskas ir kiti rezistentai būtų paleisti. Be to, prašo rašyti laiškus ir koncentracijos stovyklose vargstantiems kaliniam. Drauge su kitais įtakingais amerikiečiais Dougherty yra pasirašęs po laišku, pasiūlytu Brežnevui, kuriame reikalaujama, kad dėl laisvės kovojantis Gajauskas būtų paleistas.

Po Dougherty žodžio "Vilties" choras padainavo Augau aš pas tėvelį, Gale kieme, Pavasario daigą ir Jaunystę. Chorui dirigavo Frances Stankus, akompanavo Clair Stankus. Moterys buvo pasipuošusios tautiniais rūbais.

Prie laiptų, vedančių į M. K. Čiurlionio salę, Dougherty, asistuojant Borskį ir Monagle, perkirpo tautinį kaspiną, ir tuo mugė oficialiai buvo atidaryta.

Viršutinė salė atrodė lyg paroda — buvo demonstruojama tau todaile, gintaro išdirbiniai, rankdarbiai, suvenyrai, knygos, plokštelės ir kita. Status turėjo Lietuvos vyčiai, skautai, Liet. f. lietuvių draugija, tautinių šokių grupė "Aušrinė", Lietuvių tautodailės instituto Philadelphia sk., Popelių šeima (ji prieš dvejus metus atvažiavo iš Lietuvos), Giedra Šnipienė, Gediminas Surdėnas, Albert Yurichonas, Milda Kvedarienė ir kiti. Su sidomėjimu mugė buvo didelis. Nemažai eksponatų buvo išparduoti.

Bene įdomiausias stalas buvo Popelių šeimos. Jų eksponatuose atsispindėjo lietuvių nagingumas bei tautinė dvasia. Žiūrovų akis ypatingai patraukė medžio

drožiniai: Sv. Onos bažnyčia, geležinis vilkas, moteris su grybais, medžiotojas, Palangos Jukės, klumpaitės, ornamentuotos lėkštės, pytkės, rankšluostinės ir kita.

Gana įdomus buvo ir valgių stalas. Čia pasireiškė mūsų ponų gabumai ir išradingumas.

Veikė lietuviškų valgių virtuvė, kavinė, baras, žaidimai, varkaiš grojo orkestras. Mugę gražiai pajavirino tautiniais šokiais "Aušrinė", vadovaujama Eimūčio Radžiaus.

Šis plataus masto parengimas pareikalavo daugelio rankų. Daugiausia teko darbo Vytiui Maciūnui, mugės koordinatoriui, Vincui Salčiūnui, Liet. namų prezidentui, Gediminui Surdėnui, tarbybos pirm., ir Dianai Drumstas, kultūrinio centro vjaus komiteto pirmininkei.

Bronius Vaškaitis

DR. ZIBUTE ZAPARACKAS

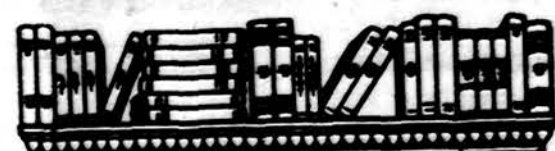
Tel. — 337-1285
AKTŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
700 North Michigan, Suite 400
Valandos pagal susitarimą

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA
Lietuvių kalba: nuo gruodžio 3 d. (nuo pirmadienio iki penktadienio) bus perduodama nuo 4 val. p.p. iki 4:30 val. p.p. per tą pačią stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef. 434-2413
1490 A M.
7150 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

DĖMESIO KNYGŲ MYLETOJAMS!

PIRMAS AR ANTRAS SĄRASAS KNYGŲ — TAI
PUIKI IR NEBRANGI KALEDŲ DOVANA.

Užsakydami ar pirkdami visas kartu žemiau išvardintas knygas mokate tik \$10.00 ir \$2.00 už persiuntimą. Normali knygu vertė \$30.00.

Sluigtinsy No. 1

ANGLŲ NOVELĖ. Sudarė Povilas Gaučys. Anglų rašytojų novelių antologija. 400 pusl.
PIETŲ KRYŽIAUS PADANGEJE. Sudarė Povilas Gaučys. Lotynų Amerikos rašytojų novelių antologija. 480 pusl.
VYSK. P. P. BOCIŲ ATSIMINIMAI. Surasė prof. Z. Ivinskis. Redagavo J. Vainora, MIC. I ir II dalis. Dvi knygos. 380 pusl.
PIRMASIS RŪPESTIS. Jurgis Jankus. Vėlinio bala, Žmogus ir šuo ir kitos novelės. 213 pusl.
DABARTIES SUTEMOSĖ. Bronius Zumeris. Žvilgsnis į mūsų laikotarpio žaidus ir skaudulius. 187 pusl.
BREKSMĖS NASTA. Jurgis Gilauda. Romanas. 384 pusl.

Sluigtinsy No. 2

Knygų originali kaina \$25.00. Pardavimo kaina su persiuntimu taip pat \$12.00.
LIETUVISKOS PASAKOS. Sudarė dr. Jonas Balys. 230 pusl.
PAŽEMINTIEJI IR NUSKRIAUSTIEJI I d. F. M. Dostojevskis. 265 pusl.
PAŽEMINTIEJI IR NUSKRIAUSTIEJI II d. F. M. Dostojevskis. 280 pusl.
MARJA DANGUJE IR ŽEMĖJE. Vyk. V. Brizgys. 142 pusl.
PRAGARO VYRESNYSIS. Vytutas Volentas. Premijuotas romanas. 273 pusl.
SŪNUS PALAIDONAS. Fulton J. Sheen. 174 pusl.
AIDAI IR SESELIAI. Vacys Kavaliūnas. Premijuotas romanas. 234 pusl.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 68th St., Chicago, IL 60639
Išimtojus gyventojai dar pridėda pridėda 50 ct. valstyjos mokesčio.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesimūnami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo korespondentų, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	U.S.A. 40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Redakcija straipsnius tašo sėdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija priima korespondentų laiškus, kurie grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

UTENA

Pagal užrašytus padavimus Utena galėjo būti įkurta XIII a. Jeigu taip, Utena būtų vienas seniausių Lietuvos miestų — apie 800 metų. Vis dėlto Utenos pilies ir miesto pradžią reikia rasti su Lietuvos vienišiosios pradžia, su Mindaugo laikais. Senos kronikos ir istoriniuose aktuose Utena minima dar prieš kunigaikštį Liutavą. Labai galimas dalykas, kad

Utena galėjo atsirasti tarp 1236 metų, nors pirmosios apylinkės piliakalnio papėdėje jau siekia I-II a. po Kr. Kai kuriose senose mūsų istorijos šaltiniuose užtikamas ir XIII a. sritinio kunigaikščio Utenos vardas. Šis kunigaikštis attingai kariavęs su Podėgų kaimais, atsirasdams kalavijų, tačiau vėliau patekęs į kėlus ir buvęs nužudytas ar pats nusižudęs (1227 m.).
"Mūsų Lietuva"

DR. K. G. BALUKAS

Akuserija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val.: pirm., antr., ketv. 6 iki 7:30 v. v. Šešt. 1 iki 3 val. Pagal susitarimą.
Ofisio telefon. WA 5-2670
Rezid. tel. WALBROOK 5-3048

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirm., antr., ketv. 1-4 ir 7-9; antr., ketv. ir penkt. 10-4; šešt., 10-3 val.

Ofis. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akinių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofisio tel. — PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

1002 N. Western Ave., Chicago

Tel. 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Ištaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago — 476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč., ketv. 10 iki 6 val. Šešt., 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. RELIANCE 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUR

Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KUNAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofs. tel. 737-1168, rez. 239-2919

Ofs. tel. 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 10-4; 3 iki 7 v. p. Tik susitarus.

Telef. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofisio tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS

Tel. — GR 6-0617
6958 S. Talman Ave.

Ofisio tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 361-3772

DR. PETRAS ŽLIUBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

PRASMINGOS LIETUVISKOS DOVANOS

Laikas greitai bėga ir neįmanoma artėjanti Kalėdų ir Naujųjų metų šventės. Gera proga prisiminti artimųjų savo šeimos narius, arti ir toliau gyvenančius gimnastus, draugus, pažįstamus, išreikšti savo meilę jiems sveikinimais, šventinėmis dovanomis.

Paprastaisiais sveikinimo būdais peržiūrėti artimųjų sąrašus ir pasiųsti jiems sveikinimo korteles. Kad ir kukli kortelė, kad ir tikrai keli žodžiai, gali atnaujinti gestancijų ryšius ir priminti, kad nepamiršame artimo žmogaus.

Sveikinimo kortelės išleidžia į visų mūsų fondai, privatus prekybininkai, visuomeninės bei religinės organizacijos. Šiuo reikalu patarnauja ir "Draugas", jau prieš trejetą savaitių išsuntinęs skaitytojams kortelių šūntas. Jau gaunami padėkos laiškeliai ir skaitytojų aukos. Tūkstančiai jų džiaugiasi, kad kortelės pasiekė jų namus atkeliaavo — nebėra joms rūpintis. Šia proga pažymėti, kad didesnę auką sušelpamas ir dienraštis, kuriam kortelės yra vienas pajamų šaltinis. Ačiū visiems geradariams.

Tačiau mūsų tarpe yra nemažas tautiečių skaičius, kurių giminių, artimųjų, pažįstamų ratas labai platus ir ne visi turi galimybės dėl laiko stokos ir kitų aplinkybių kortelės pasiųsti. Kad ir šabloniškas kortelių pasirašymas, pašto ženklų lipinimas atima daug laiko.

Taigi nėra peiktina ir kita sveikinimo forma — kai mažai laiko turintis lietuvis savo sveikinimus raštu išreikšia per spaudo, mūsų atvejų — per "Draugą", ta pačia proga kortelių vietoje pakuodamas tam tikrą sumą kuriai nors lietuviškai, kultūrinei organizacijai, fondams, paremdamas jaunimo pastangas ar patį dienraštį. Čia gali daug padėti ir padeda — "Draugas", tokiu sveikinimu už mažą atlyginimą skelbdamas. Reikėtų tik, kad tokie asmenys su sveikinimo reikalu išgal nedelsių ir sveikinimus jau dabar siųstų. Mūsų praktika rodo, kad paskutinę savaitę prieš Kalėdas iš karto ateina tiek daug sveikinimų, kad ne visada turime galimybės dėl jų gausumo laiku paskelbti.

Nepeltingas paprotys švenčių proga apdovanoti savo artimuosius. Tačiau reikia apgalvoti, kad Amerikoje visa tai yra dirbtinis būdų išpista, Kalėdų šventės gal ir kiek per daug sukomercintos. Per gausumą — tiesiog kalnus prekių lyg ir nustelbiama pačių švenčių esmė — Kristaus gimimas. Kartais taip atsitinka, kad pastebimos tik dovanos, Kristaus atėjimo esmė nepastebima. Dar mažiau kas tada galvoja apie Kristaus mokslą ir jo skelbtas idėjas.

Taigi nederėtų nereikia perdidinti švenčių proga, advento metu reikia daugiau galvoti apie Kristų, o dovanomis lyg ir pildyti tą didįjį dvasinį džiaugsmą. Savaimė aišku, kad dovanos turi būti ir dvasiškai naudingos, praktiškos, reikalingos.

Geros dovanos gali būti įvairūs lietuviški drožiniai, lietuviški kryželiai, statulėlės, Lietuvos Vyčio ženklas, įvairių lietuviškų išdėčių drožiniai, skulptūros, lietuvių dailininkų paveikslai.

Pastaroju metu dovanų skaičių papildė tobulai peruostis ir gražiai išleistas lietuvių chorų bei solistų įdainavimų plokštelės, juostiniai įrašai ir panašūs dalykai.

PATARIMAI MOTEKIMIS

Chicago policijos superintendantas, priminęs, kad šiemet Chicagoje įvyko jau 1,141 moterų užpuolimas, paskelbė moterims patarimus, kaip saugotis: vengti eiti gatvėmis, kur nėra judėjimo, jeigu pastebima, kad ima sekti vyras, pradėti el-

Labai praeigi, prasminga, daug nekainuojanti ir ilgai išliekanti šventinė dovana yra gera lietuviška knyga. Išeivijoje yra išleista daugybė gerų lietuviškų knygų ir jų neišskaičiuosime. Yra pakankamai religinių leidinių, rašytojų kūrinių, atsiminimų, monografių albumų, liuanistinių leidinių, romanų, apysakų, vadovėlių, vaikams bei paaugliams skirtų skaitinių, anglų — lietuvių ir lietuvių — anglų kalbų žodynų.

Reikia pasidžiaugti, kad išeivijoje išleidžiamų knygų lygis yra pakankamai aukštas, jų turinys įdomus, patrauklus. Galima netgi teigti, kad blogų knygų kaip ir nėra, o jeigu pasitaiko — tokių labai mažai.

Naujai išleidžiamų ir ankščiau išleistų lietuviškų knygų galima gauti "Drauge". Čia yra suteikiama beveik visos laisvajame pasaulyje išleidžiamos knygos, spausdinamų jų katalogai. Naujai išleisti leidiniai ir jų kainos skelbiami "Drauge". Skaitytojai ir visi kiti gal jas užsisakyti, prašėdami jų pavadinimus. Knygos tuojau išsiunčiamos paštu. Chicagoje ir aplinkiniuose lietuvių gali gerų knygų pasirinkti užsukę į "Draugą" darbo metu.

"Drauge" galima gauti ir kai kurių lietuviškų drožinių, keramikos dalykų, plokštelių. Tikrai verta prieš šventes ir "Draugą" užsukti, pamatyti dovanines prekes ir pajusti lietuviško gyvenimo pulsą.

Naują barą lietuviškų dovanų gamybos srityje dar visiškai neseniai pradėjo varyti lietuvis jaunuoju Gintaras Kanosas, kartu su vienu kitu Bostone įkūręs Baltic Associates, Ltd., bendrovę, kurios tikslas suteikti šiaurės Amerikos lietuvių pritaikomojo meno, plokštelių, liuanistinių knygų anglų kalba ir kitų mūsų kultūros reikmenų gamintojus, duoti jų kūriniams, pagaminti jų didesnę skaičių. Jau pagaminta visa eilė minėtų dalykų, jų tarpe lietuviškais motyvais atliktų sidabro, auksa, spalvoto metalo, gintaro dirbinių, vyčių ženklų, diržų sagių su vytimis (labai tinka lietuviškam jaunimui), paveikslų, lėlių, vazų bei taurių su lietuviškais ženklais, medalių, stovų su vėliavėlėmis ir daugybė panašių dalykų. Išleistas ir 52 puslapių spalvotas katalogas. Dalis minėtų dirbinių gaunama ir "Drauge".

Visais požūriais prasminga ir graži dovana — Vilniaus universiteto 400 metų sukaktvinis medalis, išleistas kelionis atmainomis Los Angeles filisterių skautų. Jo įsigijimo tvarka skelbiama "Drauge" kiekvieną šeštadienį 2 puslapyje.

Baigdami susitikime dar priemonės paprastos, bet labai prasmingos dovanos. Jei daugumos dovanų amžius labai trumpas (kai kurios jų džiaugsmas baigiasi jau pirmąją Kalėdų dieną), tai yra viena dovana, kuri gali būti žmogų priminti kiekvieną metų dieną. Nesunku atspėti, kad tokia dovana — metinė "Draugo" prenumerata. Taigi užsakykite dienraštį tiems, kurie jo nekaato. Ypač čia stumtini atskirai nuo tėvų gyvenantieji, moksleus emantieji vaikai, o taip pat ir visi tie, kurie dėl kurių priežasčių neįstengia ar neturi galimybės lietuvišką dienraštį užsisakyti.

Taigi kantriai laukime Kalėdų švenčių ir joms ruošimės. Prasmingų dovanų parinkimas gali visų džiaugsmą padidinti.

b. kv.

Sinajaus pusiasalio gražinimas Egiptui

Sadato kelionės į Jeruzalę dvejų metų sukaktis

P. INDREIKA

Daug atstovų ir stebėtojų

Izraelis, rodydamas gerą valią ir norą gražiai sugyventi su kaimynais, net nelaukdamas taikos sutarties termino suėjimo, Sinajaus pusiasalį jau gražino Egiptui. Jo atidavimas pagal sutartį turėjo įvykti 1980 m. sausio 25 d. Ankstyvas atidavimas yra rimas ir su Sadato dramatišku 1977 m. žygiu į Jeruzalę, o jis atidavė duris taikos deryboms ir sutarties pasirašymui su Izraeliu.

Sinajaus žydų istorijoje

Sinajaus pusiasalį žydai atidavė su skaudama širdimi, nes jis yra glaudžiai surištas su jų istorija, religinėmis tradicijomis ir gal savo plote siektų pusę Lietuvos dydžio — apie 33,000 kv. km. Jis yra labai retai apgyventas, kuriame yra keletas miestelių. Sinajaus plokštikalnė nusėta granitu uolomis, labai sauso klimato, iškilusi virš jūros lygio vietomis net iki 900 m. Vienu galu jis remiasi į Viduržemio jūrą, o smailiąją sėkia Akabos įlanką. Pietiniame gale yra kalnų masivas su aukščiausiu Džebel Musa kalnu, siekiančiu daugiau dvejų km. aukščio.

Šv. Rašte šis kalnas vadinamas Horeb, kur Mozė gavo dekalogą. Kaip žinome, Mozė, išvedęs žydus iš Egipto nelaisvės ir Dievo nubaustas už kai kuriuos nepaklusnumus, kartu su išvestaisiais žydais 40 m. klajojo po Sinajaus dykumą ir juos atvedęs prie Jordano upės krantų ir suteikęs paskutinius nurodymus savo įpėdiniui Jonzei, užkopė ant kalno, pažiūrėjęs į pažadėtąją žemę, kurios jo širdis taip ilgėjosi, ir mirė su laukę 120 m. amžiaus. Mozės vardas buvo įrašytas S. Testamento kaip monoteistinės religijos kūrėjo, kuris dažnai kartojamas ir N. Testamente, o jo paliktas dekalogas saisto net tris didžiulias religijas: krikščionybę, islamą ir judaizmą.

Sinajaus pusiasalio praeitis, ypač Džebel Musa kalnas, galėtų daug ko papasakoti, ne tik apie Izraelio istoriją, jų religiją ir kitus įvykius, kurie vyko ir klostėse Sinajaus dykumose. Egipto rankas šios dykumos pateko apie 320 m. prieš Kr. Jis valdė su pertraukomis, nes peržygiavo turkų, kryžiaus karų riteriai, Napoleono armijos, Anglijos ir gal paskutinieji izraelitai, kurie jį tevaldė tik dvyliką metų. Džebel Musa kalnas, perygyvenęs Mozei dekalogo įteikimą, gal netiesiogiai, kad Mozės palikuonys nuleis savo vėliavą — mėlyną ir baltą su Dovydo žvaigžde ir jos vietoje bus iškelta — raudona, balta ir juoda, reprezentuojanti Egipto suverinitetą.

DEŠIMTS DIENŲ ROMOJE

DR. JUOZAS KRIAUCIŪNAS

9

Popiežių visą kelią lydėjo Vatikano sargybos vyrai, kurių uniforma yra viduramžinė. Rūbai išplaciu raudonų, geltonų ir mėlynų juostų siūti, su platiomis kelnėmis siekiančiomis kelių žemiau — tokių patruožų kojines. Ant galvos šalmas su raudoną striučių plunksnų kuodu. Nepratusiam tai daro cirko klaunų įspūdį, nors patys vyrai yra aukšti, tiesūs ir mokamai atlieka savo pareigas.

Tribūnoje popiežius sėdėdamas paskaitė ilgą kalbą itališkai, vis minėdamas II-rąjį Vatikano konsilijumą. Tuo pačiu reikalu paskaitė kalbas, tik daug trumpiau, vokiškai, angliškai, ispaniškai ir prancūziškai, o lenkiškai kalbėjo. Paskui dar kartą, jau laimindamas atvykusių tautines grupes ir net jas paminėdamas, paskaitė ankečiau minėtoms kalbomis savo sveikinimus ir linkėjimus. Kalbėdamas angliškai dėkojo amerikiečiams už jo gražų priėmimą. Tur būt, aiktėje buvo daug amerikiečių, nes girdėjau visur aplink garsiai plojant po padėkos.

Pabaigoje visi galingai giedoję lotyniškai "Pater noster". Jau vien ta kalba jungė ir dar tebejungia visus katalikus. Gaila, kad Amerikos mokyklose, net

ikūrusi, turėjo nuosavą namą ir verslą, o dabar vėl turi išsikraustyti, tarė, kad taika Izraeliui labai brangiai atseina, tikros taikos dar nematyti, nors arabiška pasaulyje jau girdėti nuosauksnių balsų, nebegrasinančių Izraelį išstumti į Viduržemio jūrą.

Žydų reakcija

Daugelis iškeliųjų žydų iš Sinajaus dykumų kelia nuogastavimą, kad Izraelis, užleisdamas ar atiduodamas brangias istorines vietas, susiklosčius politinei padėčiai, ne tik neteks jų, bet arabams pradėjus alyvos tiekimo varžybą, gali netekti ir savo globę Amerikos. Kartu su Sinajaus pusiasaliu Izraelis netenka ir naftos šaltinių, iš kurių jis padengdavo bent dalinai savo reikalavimus. Dabar jis priklausys nuo arabų malonės, o Amerika, nors buvo pažadėjusi jį aprūpinti, dabar, surizgus santykiams su Iranu, vargiai begalės.

Izraelis Egiptui palieka du puikiai įrengtus aerodromus, kurie buvo pastatyti su Amerikos 800 milijonų dol. parama, o Sinajaus perleidimo proga dar pažadėta 2,2 bil. dol. paskola iškeliųjų žydų įkurdinimui. Taip pat Egiptas vien tik parašo ant taikos sutarties paveldi pastatytus gerus kelius, įrengtus vasarvietes ir kt.

Taikos sutarties pasekos

Taikos sutarties pasirašymas ir žydų tarpe inėsi ir psichologinį lūžį. Nežiūrint laimėtų karų su arabais, jie įsitikino, kad be taikos su kaimynais gyvenimas yra neįmanomas ir toks gyvenimas negali visą laiką tęstis — fanatiški užsispyrimo padėties nepataisys. Todėl, mesdamas paskutinį žvilgsnį į Sinajaus dykumą, architektas Nachman Estein iš-

Džiaugsmo šokių vienoje gentyje, Afrikoje, pagavus garlį. Nepriklausomybę gauna ir mažos tautelės, kurių žmonės dar nenuleisja kojų. Tuo tarpu daugiau kaip 700 metų valstybingumo tradicijas turinti Lietuva jau 30 metų yra pavargta ir neduog kas rūpinasi mūsų tautos likimu

kunigų seminarijose, lotynų kalbos jau nemoko.

Popiežius atrodė dar nepailsėjęs po kelionės, paprastus, nuostirus asmuo. Būdamas šioje minioje pajauti garbę ir didybę, kad priklausai katalikų grupei. Šalia manęs vienoje pusėje sėdėjo negras seminarijos studentas, kalbąs prancūziškai ir truputį itališkai, už jo prancūzas kunigas, neblogai kalbąs angliškai ir truputį vokiškai, kitose pusėse — du italai kunigai, kalbą ir prancūziškai, priekyje — šviesiaodžiai negrai kalbą angliškai, užpakalyje — senesnio amžiaus lenkai, kalbant tik lenkiškai, o jos dukrė ir žentas kalba man nesuprantama kalba ir truputį lenkiškai. Tautų ir kalbų mišinys sutiko savo bažnyčios galvą. Audiencia užtruko 2 val.

Popiejuje su vienu draugu lankėme Viktoro Emanuelio II-rojo, Italijos imperatoriaus, paminklą. Labai didingas baltos marmuro kūrynos su iš metalo lietu raitelių centre, viršuje. Fontanai, daugybė figūrų, aplink platis laiptai, vedą į paukštinių platformų ir paminklo apimtis daro neužmirštamą įspūdį.

I netoli nuo paminklo esančią Marija Ara Coeli bažnyčią lipome gana aukštai, galinčiai siekti 6-tą ar 7-tą pastatų aukštus, laiptais. Čia, kaip ir visose Romos bazilikose, gausu skulptūrų, paveikslų, freskų žėrinčių akus. Šonuose koplytelės atitvertos metalinėmis grotų durimis, nes jose yra palaidoti ankstesnės Romos kilmieji. Vieni jų palaidoti žemėje, kiti sienų kriptose, dar kiti po altoriais. Visos bažnyčios grindys nuklotos stambiomis keturkampėmis marmuro plokštėmis su įrašais ant jų. Įrašai rodo, kad toje vietoje palaidota vienas ar keli mirusieji. Daugiau vaikščiojamosiose vietose plokštės nunektos ir įrašai išdile. Įrašai sako, kad ten buvo

strefkė: "Man gyventi mažame Izraelyje įkyrėjo ir, jeigu Izraelis šiuo mostu pasieks pastovios taikos, tai jis iš mažo krašto taps dideliu kraštu, kuriame bus malonu gyventi kiekvienam žydai, jeigu tik Allah panorės".

Po dvejų metų nuo Sadato žygio į Jeruzalę Allahas sulaukė padėkos maldos, kurios įžanga buvo padaryta Camp David, bet jos atgarsiai buvo labai nepalankiai sutikti arabų sostinėse: Anwar Sadatas buvo kaltinamas arabų vienybės ardyimu — sankcijos atitraukiant arabų ambasadorius iš Kairo, alyvos tiekimo nutraukimas ir kt. Šiandien arabų pažiūros į Egipto pasiekus laimėjimus pradeda keistis, nes jis taikiu būdu atgauna prarastas žemes ir, jeigu Izraelis sutiktų grįžti į 1967 m. ribas, suteiktų palastiniečiams savivaldą ne tik vakariniame Jordano upės krante, bet ir Gazos srityje, reikalingi žymiai pagerėtų.

Pajūriai

Apie Gazos sritį reikėtų priminti, kad ji yra Viduržemio jūros pakraštyje su to paties vardo miestu, kuris yra didžiulis prekybinis centras; nes per jį eina didysis kelias, jungias Egiptą su Damasku. Gazos sritis istoriniais laikais valdėsi autonomiškai. Jos vardas iškilio tik III a. prieš Kr. laikais. Dėl šios srities žydai kovojo su filistiniais, čia mirė stiprusis Samsonas, sugrąžindamas bažnyčią, po kurios griuvėsiais kartu su savimi palaikė daugybę žmonių. Kurį laiką Gazą valdė Aleksandras Ma kedonietis, romėnai, pavadė valdyti Erodai. Užėmę Gazą arabai miestą sugriovė, o kryžiaus karų metu jis vėl buvo atstatytas ir riterių pastatyta tvirtovė, kuri atlaikė saracėnų puolimus.

Gazos mieste apaštalas Šv. Paulius pradėjo skelbti krikščionybę, parašydamas laišką krikščioniui tapusiam Gazos gubernatoriui Flomeniui. Todėl į Gazos sritį Egiptas ir nereikia jokių pretenzių.

Ankstyvesni laikai

Nepriklausomos Lietuvos laikais "Lietūkis" irgi turėjo prekybinius ryšius su Gazos miestu, importuodamas tropikinius vaisius — bananus, apelsinus, citrinas ir kt. Pirmojo pasaulinio karo metu čia įvyko aršių mūšių tarp anglų ir turkų, kurie nulemė Turkijos imperijos likimą.

Laikas rašo artimųjų Rytų istoriją: islamo tikėjimo viena atskala — šiitai veržiasi dominuoti sunitus. Jie pajėgė nuversti Irano šachą ir yra išpėjimas kaimyniniams kraštams dėl jų fanatizmo ir Khomenio žiaurumų. Irane įvykius atidžiai stebi Sovietų Sąjunga, kuri II pasaulinio karo metu buvo įkėlusio kaja ir Azerbaidžano provinciją ir jau buvo įkūrusi satelinę respubliką, bet buvo išprašyta. Dabar jos užmačius siekia Persų įlanką, kurioje įsigalėjus galėtų kontroliuoti arabų alyvą. Kritus šachui, Persijos įlankos sargai, ir vykstant Irane neramumams, komunistinė Rusija turi kantrybės palaukti, kol Khomenis išsikvies dolerius ir pakriks. Arabų vienybė drąsio ir vyksta partizaninis karas vakarų Sacharoje tarp Moroko ir Alžyrijos. Libija reiškia teritorines pretenzijas prie surastų naftos šaltinių Gabes įlankoje, kuriais naudojasi vien tik Tunizija, kalindama Arafatą už tarpininkavimą, vadovaujant Amerikos ambasados įkaitus Teherane.

Atrodo, kad Sadato dramatiškas žygis į Jeruzalę susilaukė Allah'o palaimos, nes Egiptas atga du trečdalius prarastos teritorijos.

TREMTIS

Tremtis yra eilinis reikšmingas istorijoje, nes tautos visada patenka į situacijas, kurios verčia jos vadus ir veikėjus, kartais net grupes ir ištisas mases palikti savo kraštą. Tokių bėgimų skaičius yra toks didelis, kad jie užpildo žymią istorijos puslapį dalį. Suprantama, kad tai patys skausmingiausi jos puslapiai, nes tremtis išdrasko ne tik šeimas, bet ir tautas ir jos skeveldras išbarsto po svetimuosius, kurių tarpe tremtiniai patenka ir pavojų nutausti ir dingti be pėdsakų. Tų tremčių iš tiesų tiek daug, kad galima būtų apie jas stambias knygas parašyti.

J. Erebas

— Ohio valstijoje yra 45 bažnyčių šokių vienetai, 64 simfoniniai orkestrai ir 7 operų kompanijos. O teatrų grupių, per visus Ohio miestus ir universitetus, yra net keli šimtai.

(Bpa daugiau)

LTN. VYTAUTAS KASAKAITIS PRIEŠ 60 METŲ NUŽUDYTAS SIBIRE

Žmogui tenka žengti ne šviesoje, o naktį, kurios tamsa nušviečia tik jo paties laikomas žibintas.

A. Malraux

Gal tik aidas kartoją siaubingą riksmą karžygių Sibiro lietuvių bataliono karių beribiuose sniego užklotose platuose? Gal alkani vilkai išnešiojo jų sukaptas ir suledėjusias kūno dalis ir liks tik išmėtyti jų kaulai? O gal iš viso nėra jau jų kapinių? O gal tik sielos aimanuoja, besikundžiančios prarasta jaunyste pačiame jų žydėjime?

Mes augome penkiese: Vytautas, Marija, Jurgis, Kazys ir Ona. Artimiausia Vytautui buvo Marytė (jaunesnė už jį dvejis metais). Ji yra parašiusi kelis straipsnius apie Sibiro lietuvių bataliono tragediją.

"Drauge" ir "Dirvoje" 1969 m. 50-ties metų liūdnam sukaktį paminėti, ji rašė: "Nors nei vieno iš tų aštuonių (turėtų būti 7-nių O. K. N.) nužudytų mano brolio Vytauto Kasakačio ginklo draugu, nei jų šeimos narių nepažinau, bet rašydama apie brolių Vytautą, noriu priminti tuos visus jaunus Lietuvos patriotas, kuriems teko šturpi dalia — būti pakirstiems pačiam gyvenimo žydėjime ir tai rašius, siaubingą mirtimi, 50 metų jau uždegę už miršimo dulkės. Bet man ta praėitis dar gyva, gal todėl, kad visuomet širdį ją laikau".

Būdamas jauniausia šeimoje apie Vytautą tiesioginių giminių nedaug turėtu. Daugiausia jie surišti su mūsų mamos Leokadijos Kasakačienės pasakojimais apie mažąjį Vyto, pirmgimio, numylėto sūnaus, vaikystę, vėliau apie politinio studentą. Paskutinią baimę ir liūdesį ilgėji metai, mums Varšuvoje begyvenant, paliko giliausius pėdsakus mano vaikystėje.

Kai aš gimiau Lietuvoje, Survilijkyje, kur mūsų tėvas Antanas Kasakačis buvo mokytojas, Vytautas jau gyveno pas tėvus Varšuvoje. Netrukus baigęs gimnaziją įstojo į Varšuvos politechnikumą studijuoti architektūrą. 1913 m. tėvas buvo perkeltas į Lenkiją, netoli Varšuvos, o 1914 m. gavo mokytojo vietą Varšuvoje, kur apsigyveno ir visa šeima. Man — mažai mergaitė didžiausią išpažį padarė Vytauto, politinio studento, tamsiai melyną uniformą su metaliniais ženkais munduro atlapų kampuose ir antpečius, apsiūtais blizgančiu galonu. Man ne tik patiko jo uniforma, pasiūta į taliją, bet ir jo lengva eiseną ir grakštus judesius. Kai jis susilaukdavo komplimentų iš moterų, juokaudamas sakydavo: "Hrabia (grovas) "Kossakowski" (Pagal metrikus rusų laikais mūsų pavardė buvo rašoma su dviem s).

Prisimenu jo gražų balsą — tenorą, kai vasaros atostogų metu Survilijkyje dainuodavo dar man esant mažytei "Op, op, Nemunėli, ar tu mane lauki", "Kaip tamsi naktis juoda Nevėžis", "Karvelėli melynasis", o ypač vėliau jaudino mane jo smuikavimas, išspaudęs ne vieną gaudžią asarėlę ant vaikiško veidelio. Man buvo uždrausta eiti į jo kambarį, kai jis smuikuodavo, kad jam netrukdyčiau. Tačiau vieną kartą įsmukau pro duris ir pasislėpiau jam nematant. Mano nepatogi padėtis, stoka kvapo ir, žinoma, kantrybės išdavė mane. Tada labai išsigandau, kad mane nubausytų. Bet atvirkščiai, Vytautas švelniai mane paklausė: "Ka gi tu čia veiki?" "Aš aš noriu tik išgirsti, kaip tu groji". "O ką gi nori, kad tu pagročiau?" "Ar tu moki išgroti kaip vejas pučia?" "Klausyk — ar girdi." "O kaip lietus lyja?" "Stai, tai lietus laša". Kaip stebėjau jį tai išreikš. Bet aš

norėjau dar daugiau. "Ar tu gali išgroti mano vardą?" paklausiau. Ir jo smuikas kelis kartus pakartojo mano vardą. Mano artimieji vadindavo mane "Hanka". Tada Vytautas pasirodė man esąs burbininkas iš pasakų. Sokinėdamas iš džiaugsmo išbėgau į kitą kambarį.

1915 m. mes vasaravome netoli Varšuvos, vasarvietėje pušų miškelyje. Tą patį vakarą, kai Vytautas atsisveikino su mumis, išvykdamas į Bobruiską (Rusiją) atlikti inžinieriaus praktiką prie tiltų statybos, mama sušuko: "Žiūrėkit, žiūrėkit, ar matote tą didelį šviesos kamuolį?" Jis šlimko lėtai arti mūsų pro medžius, didelis kaip mėnulis ir paskui nusirito virš miško. Puikiai tą momentą atsimenu. Mama susijaudinusi pasakė: "Tai kažkoks ženklas!" Galima tikėti ir netikėti. Gal tai buvo sutapimas, o gal mistika? Gal tai buvo elektros kamuolių, kurio niekados neteko mums matyti nei prieš tai, nei vėliau gyvenime.

Pirmasis pasaulinis karas siautėjo. Kai rusai traukėsi Rusijos gilumon, Vytautas buvo karo veiksmų priverstas trauktis su jais. Mano sesuo Marytė rašė savo straipsnyje: "Iškelavo į nedraugišką saugų pasaulį vos 20 metų būdamas ir daugiau nebegrižo. Likimas lėmė, kad Vytautas į pasaulį austrų mirtį išsinešė tik savo giedrą jaunystę ir karštą lietuvišką širdį. Išimaisi ir karo pabėgėlių minia su savo pasitikėjimu žmonėms ir kilniais idealais".

"Namuose pasidarė tuščia ir nyku, nebuvo jo linksnumo, jo judrumo, nebuvo kas padainuotų, pagrotų smuiku. Pasiliko tik jo smuikas juodame futliare padėtas matomoj vietoj, primindamas mums Vyto ir didindamas ilgesį".

Nerimas, baimė dėl jo likimo ir laukimas, begalinis laukimas blaškė tėvų ir Marytės širdis. Iš jo nebuvo jokių žinių ir bet kokie pėdsakai apie jo gyvenimą buvo dingę. Sužinojome tik tai, kad karo metu išėjęs Varšuvos politechnikumą į Maskvą, jis jį tenai baigė. Kurį laiką dirbo Maskvos statybos skyriuje, bet netrukus buvo mobilizuotas. Baigęs karo mokyklą išsiustas į frontą. R. plucijos metu ir frontui pauris įsijungė į Sibiro lietuvių batalioną.

1918 m. baigėsi karas. Laukėme Vyto visi. Kai tik kas pasibeldavo į duris, atrodė mums, kad jis grįžta. Tai buvo ilgų metų ir mėnesių įtemptas laukimas. Tada jau ir aš supratau, ką reiškia laukti. Vis jokių žinių. Tik staiga 1919 m. atėjo iš jo atvirukas, rašytas tetai lenkiškai, kuri mes saugojome kaip vienintelę relikviją, rašytą jo ranka. Štai laiško trumpes turinys:

"Novonikolajevskas. Sibiras. 1919 m. I. 31. Širdingai jus sveikinu ir turiu viltį, kad greitai laiku Jus pamatysiu. Tikiuos, kad tuo adresu laiškas pasieks Jus ir bent tokiu būdu nuraminsiu savo ilgesį ir laukimą. Išbučiuokit mano mylimą motiną, tėvą ir visus. Gyvenu mintimi, kad visus, kuriuos palikau, rasu. Jei esu taip, geriau būtų negrįžti iš siveikas, likimas iki šiol man buvo palankus; šiuo momentu jausčiausi gerai, jei galėčiau pamatyti artimuosius ir nuvažiuoti į Lietuvą. Esu susirūpinęs brangaus tėvo likimu, ar turi darba? Sibire esu nuo 1917 m. Laikė baisyne būvau Sibiro taigų prie kelių tiesimo ties Lena".

Vilties prosvaitė ir vėl tyla. Dar vienas liūdnas prisiminimas. 1919 m. gruodžio 9 d. šventėme mamos vardines. Kaip paprastai, susirinko mamos artimųjų giminė būrelis. Susėdus mums prie stalo vakarienai, viešpatavo mirtina tyla. Kalbos nesirijo, liūdesys buvo visus apgaubęs. Mama tada pasakė: "Tai ne vardinės, bet šermenys". Tas žodis man įsmigo

į atmintį. Tą liūdnam vardadienį atsiminė ne tik mama, bet ir Marytė ir aš. Tik po daugelio metų sužinojome, kad toji diena buvo Vyto nužudymo diena. Ar galima netikėti nujaunimų mistika?

1920 m. tėvas išvykęs atostogų į Lietuvą sužinojo apie siaubingą nelaimę. Bet savo širdgėlą slėpė savyje, niekam Varšuvoje apie ją nepasiskė. Dabar, kai aš galvoju apie savo tėvą, matau jį tvirtą, nepalūžtantį. Kaip jis sugebėjo tiek metų tylėti neįsuduodamas mamai paslapties apie jos pirmąjį numylėtą sūnų? Nežinojau ir aš, kad 1923 m. gruodžio 9 d. (tada jau gyvenome Kaune) pirmą kartą buvo paminėta Sibiro lietuvių bataliono tragedija, Iugulos bažnyčioje didžiuliai žmonių miniai dalyvaujant. Tik 1924 m. (tada buvau Aušros gimn. 7sios klasės mokinė) brolis Jurgis man atskleidė skaudžią tiesą, prašydamas ne prastarti apie tai mamai, ir dalyvauti pamaldose. Vytauto bažnyčioje gruodžio 9 d. buvo įmūryta paminklinė marmurinė lenta su 8-nių kankinių pavardėmis.

Ikilingose pamaldose dalyvavo prezidentas A. Stulginskis su vyriausybės nariais ir daug žymių asmenų. Bažnyčia buvo perpildyta žmonių. Atsimenu, kaip smarkiai plakė mano širdis, kai kan. J. Tumui šventinant šviesialpiko marmuro lentą su aukso raidėmis įrašytais pavardėmis skambėjo jo žodžiai: "Kankiniai, karšti lietuviai — patriotai, karžygiai liks mums ant visados simboliu aukos paskirtos Lietuvos nepriklausomybei". Tada pasidėjau: jeigu ištėkėsiu ir turėsiu sūnų, tai jo vardas bus — Vytautas. Kasmet toje bažnyčioje kan. Tumas atšaukdamas gedulingas Mišias gruodžio 9 d. Mama apie savo mylimiausio sūnaus tragediją sužinojo tik 1927 m. "Kodėl jūs man nepasakėte tada? Aš būčiau už jį meldusis".

1936 m. Karo muziejuje atidengta niša Sibiro lietuvių batalionui. Jame tarp kitų eksponatų (vėliavos, uniformos ir kt.) buvo patalpintas ir Vytauto Kasakačio portretas. Tamsiai violetinė šviesa ir tyla bylojo apie su 8-nių kankinių pavardėmis.

KNYGOS ANGLŲ KALBA BOOKS IN ENGLISH

- Lithuanian Cookery.* Compiled by Izabelė Sinkvičiūtė. 318 psl. \$8.00.
- And There was the Moon — Throwing Stones at Birds.* Poems by Danguolė Sadūnas. \$3.00
- Vilnius University Four Hundred Years.* by Albertas Buhra. \$2.00
- Lithuanians in Multicultural Chicago.* by David Fainhaus. \$20.00
- Memoirs of a Lithuanian Bridge.* by Vincas Kudirkas. \$2.00
- Noon at a Country Inn.* by Antanas Vaidulaitis. \$3.95
- Bobby Washington.* by Stepa Zabarakas. \$1.95
- Lithuanians in Crisis.* by Leonas Sabaliūnas. \$5.00
- The Temptation.* by Vincas Krėvė. \$3.00
- The Third Woman.* by Aloyzas Baronas. \$4.00
- Eleven Lithuanian Artists in Australia.* by Vaclovas Ratas. \$6.00
- The Baltic States in Peace and War 1917-1945.* Edited by V. Stanley Vardys and Romualdas J. Misūnas. \$15.00
- The Battle of Gruosvold.* by I. Sokolnikov. \$3.00
- Introduction to Modern Lithuanian.* by L. Dambriūnas, A. Kilmas, W. Schmalstieg. A Grammar and Textbook for the Lithuanian Language. \$10.00
- English-Lithuanian Dictionary.* by V. Baravykas. \$10.00
- Lithuanian-English Dictionary.* by Vilnius Petraitis. \$10.00
- Lithuanians' Jews and The Holocaust.* by Dr. Juozas Prunskis. \$1.00
- Lithuanian Writers in the West.* edited by Alina Skrupckelis. \$20.00
- Lithuanian Self-Taught.* by M. Variakojytė. \$3.50
- Namų artimos aplinkos žodynas.* by R. Černius. \$2.50
- Mano žodynas.* by Richard Carry. For children. Illustrated. \$6.00
- The USSR-German Aggression against Lithuania.* by B. Kasas. \$15.00
- Lithuanians in America.* by Dr. A. Kučas. 6.00
- The Lithuanian Short Story 50 Years.* by S. Zabarakas. \$12.50
- Lithuania 700 Years.* by A. Gerutis. \$12.00
- Fighters for Freedom. Lithuanian Partisans.* by J. Daumantas. \$10.00
- For Those Still at Sea.* by S. Kudirkas. \$8.00
- Lithuania Minor.* by M. Brakas. \$15.00
- The Baltic Nations.* by B. J. Kasas. \$12.00
- Sudov: Good-bye.* by Eve Bates. \$10.00
- Cultural Wellings of Folklore.* by V. Bagdanavičius. \$6.00
- A Priest in Stutthof.* by Stasys Yla. \$8.00
- Cromes.* by V. Ramonas. \$4.00
- The 40 Years of Darkness.* by J. Vainora. \$2.00
- The Brothers Domels.* by L. Dovydasas. \$6.00
- Vytautas the Great, Duke of Lithuania.* by J. Končius. \$2.00
- History of Lithuania.* by J. Končius. \$3.00
- House Upon the Sand.* by J. Glianda. \$4.00
- With Liberty and Justice.* by P. Leonas. \$5.00
- The War Against God in Lithuania.* by J. Savas. \$2.00
- Sin At Easter.* by Vainantas. \$5.95
- The Forest of Anykščiai.* by A. Baranuskas. \$4.00
- 200,000,000 and Lithuania.* by A. Gustaitis. \$1.50
- We Will Conquer the World.* by L. Dovydasas. 5.00
- ONA.* by V. T. Belajus. \$5.00
- The Sonata of Icarus.* by J. Glianda. \$5.00
- Selected Post-War Lithuanian Poetry.* selected and translated by J. Zdanys. \$12.00
- Rejuvenation of Siegfried Immerselbe.* by I. Šeinius. \$5.00
- Perfection by Exile.* 14 Contemporary Lithuanian Writers. by Rinsvydas Šilbajoris. \$8.50
- The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania.* A Report for 72, 73, 74, 75, 76, 77. Each book \$4.00.
- Popular Lithuanian Recipes.* Compiled and edited by Josephine J. Dausvardis. 4.00
- Pueinas.* Color monography. album. \$25.00
- A Color Odyssey — A. Gaidikas.* \$16.00
- The Catholic Church Dissent and Nationality in Soviet Lithuania.* by V. S. Vardys. \$15.00
- Lithuanian Quartet.* by A. Baronas, M. Katiliškis, A. Landenbergis, I. Šeinius. \$5.00
- Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.**
- Knygų užsakymo mokestis pašto ir įpakavimo išlaidas. III. gyventojai dar pridėda valstijos mokesčio 6%.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

2-ą aukštą Georgian. 5 kamio, 37 p. skydas. 70 ir Fairfield. Numazinta kaina. \$27,900.

Taverne ir 4 kamb. mūrinis. Į rytus nuo California Ave ir 71-os g-vės. Numazinta kaina. \$45,000.00.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Valdymas

Draudimas — Income Tax

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

PIRKEJO LAIME

Puikūs mūriniai. Apie \$10,000 pajamų. Moderniai patobulintas namas Marquette Parke. Kaina \$67,500.

Švarus 2-ą aukštą mūras. Apie \$7,000 pajamų. Marquette Parke. Vertas \$46,900.

Puikūs skydas. Geroje vietoje investuoti atstai, ir kaina nuderėta. Mielai prašau kviesti lietuviškai ar angliškai ir paduoti savo telefoną bei pavardę, kada jums patogus namus apžiūrėti.

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 ar 737-8534

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
Notary Public

2951 W. 63rd St., 436-7878

Tel. 839-1784 arba 839-5568

Naujas 3-ą miegamų bungalow. Centr. vėdinimas. Pilnas rūsys. Prie 67-os ir Homan. \$52,900.

2-ą aukštą mūrą — 3 butai. Geros pajamos. Prie 44-os ir California. Nebraska.

80-ta ir Whipple. 6 kamb. puikiai patvirtėta mūro rezidencija. Gazo šiluma. Rūsys. Nebraska.

66-ta ir Keeler. Stiprus 1 1/2 aukštų mūras. Tinka giminingom šeimoms ar įmonoms. Susideda iš 5 ir 4 kamb. \$72,000.

NEIGHBORHOOD

Realty Group U.S.A.

BUDRAITIS REALTY CO.
4243 W. 63rd Street
Tel. — 767-0600

ISIGYKITE DABAR

Tai patiki dovana — bet kokia progai!

Popular Lithuanian RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAZINTA LAIDA

Surengė Juozas Dausvardis

Šiom dienom Draugo spaustuve išleido septintą laidą šio populiarinio knygos. J. Dausvardis vėl patikslino ir pagrazino šią laidą, naujai paruošimais.

Tai geriausia dovana naujoms šeimoms ar mairiams. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukleusi laisvai daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietoje ir organizacijose.

Knyga yra labai graži įrta ir su spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, Knygų Skyrius**

4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu \$4.75

Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiui.

MISCELLANEOUS

ELLIOTT PLUMBING

All types of plumbing repairs. Drain lines rodded. No extra charge for weekends or holidays.

Phone — 847-6310

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 460 Archer Ave.
Chicago, IL 60632, tel. 827-3800

FRANK ZAPOLIS

Tel. GA 4-9854
3200 1/2 W. 95th Street

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 60 St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Tel. — 825-2737

Vytautas Valentinas

Įvairių prekių pristatymas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

M.A. SIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4250 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ užrašymai, pildomi PILIETIŠKŲ PRAŠYMŲ ir kitokios blaškai.

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Planuome ir valkuojame visų rūšių grindis.

BURNYS — Tel. RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir operatos. Radijai. Stereo ir Oro Vėdinimai. Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 60th St., tel. 776-1008

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkas vamzdžiai išvalomi elektra. Galite kreiptis nuo 7 iki 8 val. ryto arba 5 val. vakaro.

SERAPINAS — 636-2900

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra rašus paproty. Bismieriai jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų laisvai atstovams turėti grašias vsl "meis korteles".

Kreipkitės į "Drauge" administraciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Apie mokslus skelbtis dien. DRAUGE.

ios jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. gi skelbimų kainos yra visoms prieinamos.

VYBAI IR MOTERYS

KITCHEN SUPERVISOR

For Northwest Suburban Nursing Home.

Must have sanitation certificate by the Illinois Department of Public Health. Call for appointment: **Mr. Horvath 967-7000** Monday thru Friday

HELP WANTED — MOTERYS

EXCELLENT BENEFITS FOR **RN'S & LPN'S**

EDUCATIONAL REIMBURSEMENT Suburban Convalescent Center Has those, and the rewards of rehabilitation care to offer. Openings now on 3 to 11 and 11 to 7 shift. CALL 754-5200

EXECUTIVE ASSISTANT

HOUSEKEEPER

Experience preferred, knowledge of hospital or hotel training very helpful. Full time. Flexible hours. For

PICK-LISLE

Operating In The **BELL SYSTEMS CENTER** 6200 S. Route 53, Lisle, IL. MRS. GENE RINA 963-2103

IANUOMOJAMA — FOR RENT

Ianuomojamas 6 kambarių butas Brighton Parke. Skambinti — 376-2397

ISNUOM. 3 1/2 kamb. butas 68-os ir Talman apyl. Skambinti 737-9228

D E M E S I O

J. BURKUS

ARTI TIKSLO

"Be šios knygos neturėtu būti nė vienos šeimos, iš kurios kas nors mirtimi yra išvykęs amžinybėn".

Iš autoriaus pratarinės

"Sėdėdavo" leidinys 1979 m. Spaudė Morkūno spaustuve Chicagoje. 256 pusl. Kaina su persiuntimu \$6.75. Illinois gyventojai pridėda 30 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629**

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausią premiją tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Ca. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New York. Tai puošni dail. POVILO PUZINO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madona. Kaina 25 dol. Puiki dovana ir tinka bent kuriam nors progoms įteikti bet kam: sveikintučiui ar lietuviui.

Gamama DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Užsakant pridėti \$1.02 už persiuntimą. Illinois gyventojams mokas 5 proc. mokesčių.

Perskaityt "Drauge" duokite jį kitiems perskaityti.

Bismieriams apie mok

LIETUVIAI WORCESTERY

MOTERŲ SĄJUNGOJ

Lapkričio 28 d. Maironio Parko Shremsbury, Mass., Moterų sąjungos 5-ta kuopa šventė Amerikos Lietuvių Romos katalikų moterų sąjungos įkūrimo 65 metų sukaktį.

Paminėjimą atidarė kuopos pirm. P. Hassett, programą vesti perdavė kuopos sek. J. Mišauskienei, kuri priminė, kad šiandien švenčiant šią sukaktį, prisimenama visos narės, bet ypatingai tas, kurios mirė, serga ar dėl kitų aplinkybių negali būti šiandien kartu. Jų visų prisiminimui pakvietė kuopos pirm. P. Hassett uždegti tris žvakes: už mirusias nareis, sergančias ir už Moterų sąjungą.

Invokacija sukalbėjo Aušros Vartų parapijos kleb. kun. A. Volungis. Pasivažiavus pietumais, programos vedėja pristatė svečius: vieną iš pirmųjų ALRK Moterų sąjungos įsteigėjų Ursulę Daukantienę, Aušros Vartų parapijos kleb. kun. A. Volungį, Šv. Kazimiero parapijos kleb. ir ALRK Moterų sąjungos centro valdybos dvasios vad. kun. A. Mišauską, kuris tarė ir trumpą sveikinimo žodį, Šv. Kazimiero parapijos asistentą kun. B. Uždevinį, ALRK Moterų sąjungos centro valdybos pirm. Juliją Mack, centro pirmąją vicepirm. Genovaitę Kaneb, 5-tos kp. pirm. Priscilą Hassett, pirmąją vicepirm. A. Garsienę, J. Sepavičienę, E. Karberienę, Ido globėją. Buvo pristatyta visa valdyba ir įvairių organizacijų atstovai. Worcesterio Lietuvių organizacijų tarybos pirm. P. Molis, vicepirm. W. Karytais su žmona, Dr. Vinco Kudirkos žulčių kuopos pirm. V. Gedmin-

NUŠUDYTAS SIBIR

(Atlikta iš 4. pat.).

Šiandien paeitį jaunų Lietuvos patriotų, rusiškų amžino poilsio vietą Čeromuškinio kapuose, Sibire, Altajaus krašte.

1940 m. pirmą sykį rusams okupavus Lietuvą paminklinė lenta buvo dingusi iš Vytuto bažnyčios. Kur ji dabar yra — nėra žinių. Žvelgiant 60 metų perspektyvoje atgal į Sibiro lietuvių bataliono likimą, iškyla ne vienas klausimas. Ir pulk. K. Ališauskas ir tos tragedijos dalyviai P. Klimaitis, J. Tomkus ir P. Linkus-Linkevičius, vieninteliai gyvas Amerikoje gyvenantys liudininkas, yra rašęs Lietuvoje ir išvykioje apie ją.

Paskutinėme laiške rašytame mano broliui Jurgiui 3 m. lapkričio m. P. Linkus rašo: "Mūsų galvojimai, Rumšas tiesioginiu ar netiesioginiu būdu prisidėjo prie tos tragedijos, iškeldamas batalioną ne į rytus, bet į pietus, kur nebuvo, mano manymu, jokios prasmės".

1959 m. keturiasdešimties metų kruviną sukaktį minint, mūsų tėvas ir Marija buvo dar syki ištudijavę visą esamą medžiagą, iki tol parašytą. Nemaža rasta žinių apie Sibiro lietuvių batalioną lenkų šaltiniuose, apie lenkų V-ją divizioną Sibire. Bet niekur nerasta atsakymų, kodėl lietuviai ir lenkai buvo nustumti į ariergardą apsaugoti čekus ir trauktis skaičius bataliono karių pasidavė 30-čiai išdavikų lietuvių baltievių? Kas buvo kaltas, kad batalionas buvo priverstas trauktis į Rusijos pietų vakarus ir pakliuvę į akligatvį.

Gal būt ateityje atsiras koks nors karo istorikas, kuris sugebės atsakyti į tuos skaudžius klausimus?

Marija savo straipsnyje "Tėvynei pareiga — įstatymas" (Draugas 1969 m.) atsakymą rado Homero kūryboje. "Pasakyk, kodėl verki ir kodėl tavo širdyje kyla skvaras, kada klausaisi apie Argivų, Danajų, Ilijonų likimą? Dievai, kurie verpia žmogaus likimą, sukėlė tas visas nelaimes, kad tas būty sukurta daina karte kartoms".

Ona Kasakaitė-Nakienė

tas su žmona. Pirmininkas tarė sveikinimo žodį ir kuopos vardu paaukojo laimėjimams dovanėle. Dalyvavo Lietuvos Vyčių 26-tos kuopos pirm. Rita Pinkienė su vyru, Worcesterio apylinkės LB pirm. P. Babickas, Šv. Kazimiero parapijos vyrų klubo pirm. St. Valinskas su žmona Ona, kuri akomponavo kuopos chorui, Šv. Kazimiero seselių rėmėjų skyriaus pirm. Ona Bender, Moterų sąjungos 15-tos kp. iš Brocktono pirm. O. Eikiniene, sek. Susiedienė, E. Ribokienė, E. Litkevičienė. Moterų sąjungos 60-tos kuopos Simonienė, Svečius priėmė Elena Lindstrom, kuri priklauso ne tik Moterų sąjungos 5-tai kuopai, bet yra pirm. Lietuvių Moterų socialinio klubo.

ALRK Moterų sąjungos istoriją skaitė A. Garsienė, kuri yra kuopos pirmoji vicepirm. Atvykusi į JAV po antrojo karo, vos spėjo susipažinti su gyvenimu naujame knotinate, tuojau įsijungė į Moterų sąjungos 5-tos kp. eilės, kuriai priklauso jau 30 m. Trys metai eina vicepirm. pareigas ir dainuoja kuopos chore. Istorią persakė buvusi žymi Moterų sąjungos veikėja Matilda Paulukonienė.

Programos vedėja perskaitė sąrašą Moterų sąjungos 5-tos kuopos narių, kurios praityje ejo kuopoje ar centre įvairias pareigas ir garbės nareis trumpai supažindindama publiką su jų darbais. Matilda Paulukonienė, Ona Bruodienė, Margarita Sinkevičienė, Marija Sidlauskienė, Julia Mack, dabartinė centro valdybos pirm. Nellie Thompson, Angela Gailiūnienė, Priscilla Hassett — dabartinė kuopos pirmininkė, Ursulė Daukantienė, Veronika Liutkienė, Frances Bažinskienė, Petronė, Stokienė, Marcelė Watkins. Genovaitė Kaneb, Marijona Zemaitienė, Joanna Sepavičienė. Sekančios narės yra 85 metų ir Moterų sąjungai priklauso daugiau, kaip 40 metų: V. Liutkienė, K. Grigienė, V. Lozoraitienė, M. Ulevičienė, E. Ciginskienė, M. Givaitienė, M. Kiselauskienė, A. Kirminaitienė, M. Galeckienė, O. Sturgaitienė, A. Adamskienė.

Garbės narės: Ursulė Daukantienė — viena iš pirmųjų ALRK Moterų sąjungos įkūrėjų. Ji pirmiausia įsteigė mūsų kuopą. Worcesteris yra Moterų sąjungos gimtinė, tik vėliau susidarius nepalankioms aplinkybėms mūsų kuopai teko perkelti į vietą. U. Daukantienė buvo pirmoji centro valdybos pirmininkė ir „Moterų dirvos“ žurnalo redaktorė. Organizavimo darbą pradėjo 1913 m. Kalbomis ir raštu skatino Moteris burtis į centrinę Amerikos Lietuvių Romos katalikų moterų sąjungą. Nuo pat pirmųjų dienų daug darbo centro, apskrities ir kuopos valdybose. Organizavo sei-

mus ir juose aktyviai reikšėsi. Rašė spaudoje. 1913 m. „Drauge“ ir „Darbininke“ įvedė Moterų skyrių. Organizacijai daug pasidarbo būdama literatūrinės komisijos nare ir „Moterų dirvos“ bendradarbe. 1929 m. seime buvo pakelta į garbės nareis, pagerbta ir apdovanota už nuopelnus Moterų sąjungai.

Veronika Liutkienė entuziastingai sutiko Moterų sąjungos steigimo mintį ir stojo į jos pirmųjų iniciatorių eiles. Nuo pat pirmųjų įstojimo dienų garsino Moterų sąjungos tikslus. Jos pastangomis įrašyta daug naujų narių, įsteigta keleta kuopų. Kuopoje valdyboje ejo įvairias pareigas. Buvo centro valdybos šeštoji pirmininkė. Keturis metus ejo Massachusetts, Maine ir New Hampshire valstijų direktorės pareigas. Dalyvavo daugelyje seimų, aktyviai juose reikšėsi. Atliko daug darbų Moterų sąjungos gerovei. 1947 m. seime pakelta į garbės nareis.

Julia Mack į Moterų sąjungos 5-tą kp. įstojo 1944 m. Ji greitai įsijungė į kuopos veiklą. Buvo apakrities pirmininkė. Centro valdybos pareigose iš eilės išbuvo 6 metus. Illinois valstijos apdraudos skyriui reikalaujant, pagrindinai pertvarkė Moterų sąjungos istatus, lėšų fondus, įvedė lengvinimus naujų narių įsirašymui. Ji nenuilstama veikia ir kitose socialinio, religinio ir kultūrinio gyvenimo srityse, ne tik lietuvių bet ir svetimačių tarpe. Aktyviai reikšiasi ir politiniame gyvenime. Rūpinasi ir pavergtos Lietuvos reikalais. 1973 m. vėl išrinkta 5 kp. pirmininke, išvyست aktyvią veiklą, kartodama, kad visos esame lietuvės, nėra jokio skirtumo kada, kuri atvykome į šį kraštą. 1977 m. seime vėl išrinkta centro valdybos pirmininke ir šių metų įvykusiame seime Chicagoje vėl perinkta toms pačioms pareigoms. 1955 m. seime pakelta į garbės nareis.

Matilda Paulukonienė, Veronika Liutkienė dukra, ejo įvairias pareigas. Savo iškalba ir raštais išjudino ir patraukė kitas į darbą. Davė daug praktiškų nurodymų ir patarimų centro valdybai. Vadovavo ir puikiai pravedė keleta seimų. Suorganizavo ir pravedė pirmąją Lietuvių Katalikų moterų konferenciją Putname, Conn. Keturis metus buvo „Moterų dirvos“ redaktorė. Dažnai važinėjo su paskaitomis po kitas kolonijas, keldama Moterų sąjungos organizacijos reikšmę, 27-tame seime pakelta į garbės nareis.

Genovaitė Kaneb, Moterų sąjungos 5-tai kp. priklauso nuo 1935 m. Nuo įstojimo dienos suorganizavo kuopos chorą, kuris su pertraukomis veikia ir dabar. Kuopoje daugelį metų aktyviai reikšėsi. Darbo kaip įvairių komisijų pirmininkė. Buvo valstijoje direktorė ir konferencijų rengimo

komiteto pirmininkė, centre antroji vicepirm., o nuo 1977 m. pirmoji vicepirm. Tose pareigose ir dabar. Buvo Pasaulio Lietuvių katalikų moterų organizacijos vicepirm. ir atstovė kongrese Romoje. Priklauso ir aktyviai reikšėsi svetimačių organizacijose. Kuopos chorui vadovauja ir dabar.

Mirusios garbės narės: a.a. Ona Sidabrienė, Marcelė Watkins ir Magdalena Delionienė. Serga Marija Zemaitienė. Dėkojame joms už jų darbą, atliktą Moterų sąjungai.

Skaityti gauti sveikinimai iš centro valdybos sekretorės Merilan Harding ir iš buvusio Moterų sąjungos centro valdybos dvasios vado prel. P. Juro.

Centro valdybos pirm. Julia Mack kalbėjo apie Moterų sąjungos veiklą šiuose laikuose. Pirminė šių metų seimo nutarimus pagerbti Sibire kenčiančią N. Sadūnaitę ir išrinkti ją iškilčiausią metų moterimi, apmokėti anglų kalba vieno leidinio išspausdinimą LKB Kronikos, sudaryti Mūsų kalendorių, prašant Dievą, kad ark. Jurgis Matulaitis būtų greičiau pakelbtas šventuoju. Kvietė moteris stoti narėmis į Moterų sąjungą.

Meninę programos dalį atliko kuopos choras, vadovaujamas direktorės Genovaitės Kaneb ir solistas. Choras pagiedojo Moterų sąjungos himną ir padainavo penktas dainas. Akompanavo kuopos narė Onutė Valinskienė, kuri vargonuoja Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje per anglų kalbą vskantčias šv. Mišias. Per lietuvių kalbą šv. Mišias vargonuoja taip pat kuopos narė Olga Kersytė. Kuopos narės Sofijos Bieksienės anūkėle apie 8 metų amžiaus pa-

dainavo solų dvi dainas, akompanuojant jos mamytė. Solistas, baritonas F. Blazis padainavo keleta dainų, iš kurių dvi sukurtas jo žmonos Magdutės, kuri taip pat priklauso kuopai ir dainuoja chore. Choro direktorė G. Kaneb su dukrele Kristina padainavo duetas: O atsimenu namelį. Dainos skambėjo labai gražiai, ypatingai choro.

Programos vedėja pabrėžė, kad didelių dalių choro sudaro šia gimusios, augusios ir niekada Lietuvos nemačiusios sąjungietės. Garbė ir padėka joms, kad išlaikė lietuvių kalbą ir meilę lietuviškai kalbai ir dainai.

Padėkojo Maironio Parko vadovybei už patalpas, virtuvės personalui su vyriausia šeimininke E. Kauševičiene už pietus, minėjimo vedėjoms E. Karberienei ir J. Sepavičienei, finansinius reikalus tvarkiusioms Elenai Banis, Elizabetai Alavosienei, dovanų laimėjimu besirūpinančiai O. Kildienai su padėjėjomis, svečius priėmusiai E. Lindstrom su pagelbininkėmis ir visiems, kurie prisidėjo darbu ar atsilankė į rengimą.

J.M.

Miesto Paskolos — 10%

Chicago miesto finansinė tarnyba nusprendė, kad miestas už savo paskolas gali mokėti iki 10% palūkanų. Iki šiol riba buvo 7%.

FILMAS KOLEGIJOJE

St. Xavier kolegijoje, 3700 W. 103rd St., Chicagoje, penktadienių ir šeštadienių vakarais rodomi filmai, į kuriuos gali atsilankyti ir pašaliečiai.

Draugijos nenuilstamai veikėjai Nepriklausomybės metuose

A. + A. VERONIKAI ČERNIENEI mirus,
jos sūnų VYTAUTĄ ir ŽEDMĄ nuširdžiai užjaučiame.

L.D.K. Bivulės D-jos Los Angeles Skyrius

Mieliems

VYTAUTUI ir MONIKAI STRAZNICKAMS,
brangiam BROLIUI Lietuvoje mirus, nuširdžiai užuojautą reiškia

Jūsų šeimų Kuopos "Klaipėda"
Pirmininkas, Valdyba ir Nariai

Mylimai mamytė

A. + A. MARIJAI DEGŠIENEI

Lietuvoje mirus, jos sūnui dr. DANIELIUI DEGŠIUI ir jo šeimai reiškia nuširdžiai užuojautą.

Aldona ir Vytautas Taurai
Ona Pavilčienė

A. + A. IGNAS POCIUS

Gyveno 6320 South Francisco Avenue, Chicago, Illinois.
Mirė gruodžio 7 d., 1979 m., 8:30 val. vakare, sulaukęs 75 metų amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Amerikoje gyveno 31 metus.

Pasiliko didelėmė nuširdmė poėmė William Sullivan, mard Dialana, 4 anūčiai: Tammy, Gregory, Patrick ir Christopher, kiti gimė, draugai ir pažįstami.

Vėlonis buvo vyresn. a. a. Susan.
Klėnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Street.

Laidotuvės įvyks antradienį, gruodžio 11 d. 4 koplyčioje 10 val. ryto bus atlydėtas ir švent. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas ir šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Poėmė, mard ir anūčiai.

Laid. direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems.

DRAUGAS, pirmadienis, 1979 m. gruodžio mėn. 10 d.

9

PADĖKA

Mūsų mylima mamytė

A. + A.

ELZBIETA RACIONIENĖ

mirė 1979 m. spalio mėn. 22-ą dieną ir buvo palaidota šv. Kazimiero kapinėse.

Nuširdžiai dėkojame visiems lengvinusioms jos gyvenimo našta, taip pat jai mirus už maldas, šv. Mišių aukas, gėles ir užuojautas pareikštas mums asmeniškai ar spaudoje.

Nuliūdę:

Pranas, Kazimieras, Jurgis,
Gertruda

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

8845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios

Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

P E T K U S

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. Republic 7-1213
11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. Lafayette 3-3572

JURGIS F. RUOMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

APYLINK MUS

× Stasys ir Ona Pležai žiemą sezonui metui yra išvykę į Sun City, Arizonoje. Iš čia atsiuntė "Draugo" redakcijai nuosirdžiausius sveikinimus ir šventinius linkėjimus. Gyvendami toli nuo didesnių lietuvių kolonijų, džiaugiasi "Draugo" dienraščiu ir jo įdomiais rašiniais.

× Ingrida Bublėnė iš Clevelando, Ohio, buvo savaitgalini atskridusi į Chicago dalyvauti Lietuvių fondo procentų paskirstymo komisijos posėdyje. Ta proga ji aplankė "Draugo" redakciją ir pasikalbėjo apie savo būsimus darbus LB Kultūros taryboje.

× "Southwest News-Herald" savaitraštyje, gruodžio 6 d. laidoje, yra gražiai paminėta sol. Dalia Kučėnienė, kuri šiomis dienomis išleido plokštelę. Straipsnyje, kuris iliustruotas solistės nuotrauka, paminėta, kad pirmadienį ji plokštelių albumą įteiks Pick-Congress viešbutyje besilankančiam sen. E. Kennedžiui. Toje pačioje laidoje ilgesnis straipsnis yra apie kun. A. Kezio meniškas nuotraukas ir apie Balzeko Liet. kultūros muziejiaus šiaudinukus. Taip pat iliustruota nuotraukomis.

× Marquette Parko Namų savininkų draugijos susirinkimas įvyks gruodžio 21 d., penktadienį, 7 val. vak. parapijos salėje. Bus renkama nauja 1980-tiems metams valdyba. Nariai prašomi gausiai dalyvauti.

× Rašyt. Kristijono Donelaičio 200 metų mirties sukakčiai skirtas mėnesinis kalendaris, išleistas "Tėviškės aidų" savaitraščio Australijoje, pasiekė "Draugą". Leidinyje pateikta kalendarinių žinių ir šiek tiek duomenų apie rašytoją.

× Čikinsku susidomėjo mūsų menininkai — Anatolijus Kairys ir Aloyzas Jurgutis. Pirmasis parašė libretą linksmo pobūdžio, antrasis sukūrė taip pat linksmos ir lengvos nuotakos muziką. "Dainavos" ansamblis šį veikalą jau pradėjo repetuoti. Jis bus pastatytas 1980 metų rudenį. Reikia didelio choro, todėl ansamblis prašo visų balsų dainininkų jungtis ir chorą šiam veikalui pastatyti. Registracija vyksta repetitijų metu kiekvieną savaitę antradienį 8 val. vakare Jaunimo centre.

× "The New Star" laikraštis gruodžio 9 d. numeryje išspausdino kun. J. Prunskio straipsnį apie okupantų prispasądą Lietuvoje, Gudijoje ir Moldavijoje.

× R. Giedraitis iš Anglijos leidžia "Urbonaičio-Urbonaičių", kilusio iš Garliavos, gyv. Chicago's pietryčių apyl. Jis pats ar žinantieji apie jį prašomi skambinti tel. (312) 778-7825. (sk.)

× Terros prekyba iki Kalėdų atidara ir sekmadienis nuo 12 iki 4 val. vak. Gausiuose gražiausių Kalėdoms dovaninių prekių rinkiniuose žymią vietą užima dail. A. Petrionio paveikslai ir puikios medžio inkrustacijos, išpuoštos įvairiais tautiniais motyvais. Adresas — 3235-37 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, tel. 312-434-4660. (sk.)

× NAMAMS PIRKTI PASIŪLO duodamas mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemais nuomomis. Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. 77-7747

× Birutė Vindaikienė atstovauja JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdybai, palaikydama ryšius su 8-to distrikto Lowndale policijos įstaiga. Dalyvauja informaciniuose susirinkimuose, kur svarstoma senesnių piliečių būklė, saugumas gatvėse ir kiti įvairūs socialiniai reikalai. Paskutiniame susirinkime buvo pranešta, kad Chicago miesto vadovybė yra rimtai pasirodusi sutikti giliai ir ilgą žiemą geriau ir tvarkingiau negu pernai.

× Aleksandra ir Juozas Morikūnai iš Ottawos, Kanados, lankosi pas savo gimines Chicagoje. Šia proga jie, lydimi savo giminių Onos Nutautienės, aplankė "Draugą", susipažino su spaudos darbais ir painformavo apie Kanados lietuvių veiklą.

× Hamiltono lietuvių Pensininkų klubas šiomis dienomis išleido savo biuletenio "Sietyno" 2-ji numerį, kurio 1 egz. pasiekė "Draugą". Redaguoja P. Enskaitis, administratorius J. M. Mingela. Adresas: "Sietyno", P. O. Box 1046, Hamilton, Ont., Canada L8N 3R4. 24 puslapių leidinyje pateikta rašinėlių bei žinių iš pensininkų gyvenimo, yra iliustracijų.

× Beverly Shores, Sv. Onos šv. Mišios lietuvių kalba gruodžio 16 d. 12 val. Mišias laikys kun. dr. Jonas Borevičius, SJ. Prieš pamaldas bus klausoma išpažinčių.

× Kun. P. Butkus iš Sydney, Australijos, atsiuntė kalėdinį sveikinimo atviruką su gražiu eiliuotu įrašu, pabrėžiančiu, kad iš čia jau sveikina trisdešimtą kartą Kalėdų proga.

× Dirbė Vokietijos privačių darbuose gali gauti papildomas pajamas naujo įstatymo numatytais atvejais. Apie tai skelbia "Chicago Tribune" gruodžio 3 d. numeryje. Skaitytoms pateikiant, skelbiame kur galima kreiptis. Chicagoje į Vakarų Vokietijos konsulatą, tel. 263-0850, kitur į William M. Yoffee, Social Security Administration, 1875 Connecticut ave., N. W., Washington, DC 20009.

× East Chicago's Lietuvių Medžiotojų ir meškeriojų klubas pasveikino "Draugą" artėjančių švenčių proga ir įteikė 25 dolerių auką dienraščiui stiprinti. Labai ačiū.

× Ad. Balčiūnas, žinomas ekonomistas, "Draugo" bendradarbis, savo sveikinimus "Draugui" palydėjo 15 dol. auka. Maloniai dėkojame.

× Justina Larsen, Dawson, Ill., švenčių proga aukojo 10 dolerių. Labai ačiū.

× Dėkodami už korteles, aukų po 3 dol. atsiuntė: V. Dėdienė, Pr. Ramonaitis, dr. Jonas Balyš, U. Leone, Br. Kriščiūnas, Gražutė ir Aloyzas Siručiai, ses. S. M. Josephine-Bukšaitė, E. A. Karalius. Visiems dėkojame.

× Didėsnį kiekį švenčių kortelių užsisakė ir aukų atsiuntė: J. V. Petkūnas, S. ir B. Ališiai, Ilona Dapkienė, V. Petrauskas.

× Eglė Juodvalkytė yra iš Muencheno, Vak. Vokietijos, kur ji nuolat gyvena ir dirba, į Chicago atostogų atvykusi. Lankėsi "Drauge", domėjosi lietuviškomis knygomis ir nusipirko jų už 58 dolerius. Dėkojame.

× Lietuviškų knygų "Drauge" didesnę kiekį nusipirko: Jadvaga Povilaitienė, Lorraine Kelley, Viktoras Lesniasukas.

× Lietuvių Prekybos rūmų vadovybė pasveikino "Draugą" artėjančių švenčių proga ir per valdybos vicepirm. Juozą Bacevičių atsiuntė 25 dolerių auką. Maloniai dėkojame.

× Vladas Voika, Chicago, Ill., palinkėjo linksmy švenčių, atnaujino prenumeratą ir atsiuntė 10 dolerių auką. Labai ačiū.

Savonoriai kūrėjai Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjime Los Angeles, Calif.: Tomas Sereika, pulkininkas, Petras Starevičius, majoras, Vyčio kryžiaus kav., Bronius Basilius, pulk. lt., Vyčio kr. kav., Jonas Andrius, pulk. lt., Greg. Radvenis, kapitonas, Vladas Bajalis, viršila, Jonas Čekanauskas, grandinis, Mykolas Barauskas, eilinis Susirinkime dėl ligos negalėjo dalyvauti sekantieji: Jurgis Tumas-Tumavičius, kapitonas, Vyčio kr. kav., Jurgis Gedagaus, lt., Jonas Puškūnas, molyvautis. Nedalyvavusieji karių šventėje buvo prezidiumo pasveikinti namuose.

Nuotr. A. Guibinskio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LIET. ISTORIJS DR-JOS SUSIRINKIMAS

Mėnesinį susirinkimą spalio 21 d. atidarė dr-jos reikalų vedėja Al. Rugytė ir prelegentė pakvietė Emiliją Gorėnienę. Ji yra giedrininkė, dirbusi mokyklose, o dabar dirbanti Marquette Parko liet. parapijoje liuanistinėje mokykloje.

Jos paskaitos tema — "Išpūdziai iš kelionės po Vidurio vakarų valstijas". Pradėjo nuo šiaurinių valstijų — N. Dakotos, kurios plotas 70,000 kv. mylių, o gyventojų vos 700,000. Sostinė — Bismarkas su apie 30,000 gyventojų, o antras didesnis miestas — Fargo su 20,000 gyv. Gyventojų dauguma užsiima žemės ūkiu, augindami kviečius, nes 90% viso žemės ploto naudojama javų auginimui. Auginami ir galvijai, kurie ištisus metus būna laisvi, nors ir šalčiausiam ore. Yra ir nedirbamos žemės, vadinamos badland, tai molio ir akmenų kalvos. Valstijoje daug gyvena indėnų. Baltieji imigrantai čia net iš 42 tautybių, bet dauguma iš Skandinavijos. Žemės turtai igitas, alyva, nat. dujos, agatai, opalai ir kiti brangakmeniai.

× Kun. Juozas Tautkus, Putnam, Conn., mus pasveikino artėjančių švenčių proga, atnaujino prenumeratą ir aukojo 10 dolerių. Už viską dėkojame.

× Kun. A. Račkuskas, Brooklyn, N. Y., savo sveikinimus "Draugui" palydėjo 10 dol. auka. Ačiū.

× Bronius Kasakaitis, ūkagalis, artėjančių švenčių proga įteikė "Draugui" 15 dol. auką. Labai ačiū.

× Aukų po 5 dol. atsiuntė: Andrius Masevičius, Julius Paulėnas, K. Brazas, Jurgis G. Baublys, Br. Burba, M. Pisarevas, Algirdas Manvydas, Oskaras Kremeris, E. Juknevičienė, T. Balčiūnas, W. Mazūraitis, Jonas Motiejūnas, J. Duncia, Jurgis Genčius, Vladas Mielėlis. Visiems maloniai dėkojame.

× Alv. Gedaminas, Chicago, Ill., padėjo už korteles ir atsiuntė 10 dolerių auką. Ačiū.

× Al. Rugytė, dr-jos reikalų vedėja, pradėjo susirinkimą ir paskaitė apie Vokietijos valstijas. Jos paskaitos tema — "Išpūdziai iš kelionės po Vidurio vakarų valstijas". Pradėjo nuo šiaurinių valstijų — N. Dakotos, kurios plotas 70,000 kv. mylių, o gyventojų vos 700,000. Sostinė — Bismarkas su apie 30,000 gyventojų, o antras didesnis miestas — Fargo su 20,000 gyv. Gyventojų dauguma užsiima žemės ūkiu, augindami kviečius, nes 90% viso žemės ploto naudojama javų auginimui. Auginami ir galvijai, kurie ištisus metus būna laisvi, nors ir šalčiausiam ore. Yra ir nedirbamos žemės, vadinamos badland, tai molio ir akmenų kalvos. Valstijoje daug gyvena indėnų. Baltieji imigrantai čia net iš 42 tautybių, bet dauguma iš Skandinavijos. Žemės turtai igitas, alyva, nat. dujos, agatai, opalai ir kiti brangakmeniai.

× Kun. Juozas Tautkus, Putnam, Conn., mus pasveikino artėjančių švenčių proga, atnaujino prenumeratą ir aukojo 10 dolerių. Už viską dėkojame.

× Kun. A. Račkuskas, Brooklyn, N. Y., savo sveikinimus "Draugui" palydėjo 10 dol. auka. Ačiū.

× Bronius Kasakaitis, ūkagalis, artėjančių švenčių proga įteikė "Draugui" 15 dol. auką. Labai ačiū.

× Aukų po 5 dol. atsiuntė: Andrius Masevičius, Julius Paulėnas, K. Brazas, Jurgis G. Baublys, Br. Burba, M. Pisarevas, Algirdas Manvydas, Oskaras Kremeris, E. Juknevičienė, T. Balčiūnas, W. Mazūraitis, Jonas Motiejūnas, J. Duncia, Jurgis Genčius, Vladas Mielėlis. Visiems maloniai dėkojame.

× Alv. Gedaminas, Chicago, Ill., padėjo už korteles ir atsiuntė 10 dolerių auką. Ačiū.

× Al. Rugytė, dr-jos reikalų vedėja, pradėjo susirinkimą ir paskaitė apie Vokietijos valstijas. Jos paskaitos tema — "Išpūdziai iš kelionės po Vidurio vakarų valstijas". Pradėjo nuo šiaurinių valstijų — N. Dakotos, kurios plotas 70,000 kv. mylių, o gyventojų vos 700,000. Sostinė — Bismarkas su apie 30,000 gyventojų, o antras didesnis miestas — Fargo su 20,000 gyv. Gyventojų dauguma užsiima žemės ūkiu, augindami kviečius, nes 90% viso žemės ploto naudojama javų auginimui. Auginami ir galvijai, kurie ištisus metus būna laisvi, nors ir šalčiausiam ore. Yra ir nedirbamos žemės, vadinamos badland, tai molio ir akmenų kalvos. Valstijoje daug gyvena indėnų. Baltieji imigrantai čia net iš 42 tautybių, bet dauguma iš Skandinavijos. Žemės turtai igitas, alyva, nat. dujos, agatai, opalai ir kiti brangakmeniai.

× Kun. Juozas Tautkus, Putnam, Conn., mus pasveikino artėjančių švenčių proga, atnaujino prenumeratą ir aukojo 10 dolerių. Už viską dėkojame.

I vakarus nuo N. Dakotos pranešė, kad ateinantiems susirinkimams paskaitininkai jau yra pakviesti. A. P. Bagdonas pakvietė visus į Jaunimo centre įvykstančius 2 parengimus: "Land of Crosses" knygos pristatymą ir į Mažosios Lietuvos atskirimo nuo Vokietijos paskelbimo akto minėjimą.

Susirinkimas užsibaigė šeiminių paruošta kavute ir pyragais, kur dar buvo jaukiai pasibendrauta.

A. P. B.

SUVALKIEČIŲ DRAUGMA

Chicago's Lietuvių suvalkiečių draugijos susirinkimas įvyko spalio 26 d. Vyčių salėje. Vadovavo pirm. Leonas Vasilevas. Pranešta, kad mirė du draugijos nariai — Julija Petraitis ir Jonas Markauskas. Abu pagerbti susikaupimu. Šeimoms išreikšta užuojauta.

Nutarimų rašt. E. Strugys perskaitė iš praėjusių nutarimų ir mirusių šeimų padėkos laiškus. Ligoninių lankytojos H. Vilkelis ir J. Gudonis pranešė, kad atlankė sergančius narius, o vėles gavo C. Chinton, A. Polys, E. Strungys, jr., O. Malakauskas. Visiems kitiems linkime geros sveikatos.

Real Estateninkas Marquette Parko Namų savininkų organizacijos pirm. Juozas Bacevičius kalbėjo apie apylinkės reikalus ir kvietė į savininkų banketą. Kalbėtojas prisidėjo prie

šalia yra ir Wyomingo valstija, užimanti 97,000 kv. mylių plotą, o gyventojų vos pusė milijono. Garsai savo Nationaliniu Yellowstone parku, įkurtu 1872 metais. Labai daug karštų geizerių (30,000). Parkas pilnas vulkaninės kilmės kalnų. Dėl plono dirvožemio alusinio medžių šaknys siekia negiliai, todėl daugybė išverstų medžių. Vasarą suvažiuoja daugybė turistų ir sargų iš visos Amerikos. Pristatyta stovyklaviečių atostogautojams. Ten veisiasi įvairiausių žvėrių ir paukščių: stumbrų, briedžių, elnių, stirnų, vilkų ir kitų. Yra nemaža ir viešbučių, pastatytų iš medžio, kuriuos aptarnauja moksleiviai, norėdami užsidirbti pinigų. Auginami kviečiai ir įskaičiuojama daug akmenų anglių, aukso, uranijaus ir brangakmenių.

Dar trumpai paminėjo ir Pietų Dakotą, kur uolinuose kalnuose iškalti anie garsieji keturių Amerikos prezidentų biustai.

Paskaita, nors ir ilga, bet nenuobodi ir susilaukė nemažai klausimų, ir kuriuos prelegentė mielai atsakė.

Reikalų vedėja A. Rugytė

pranešė, kad ateinantiems susirinkimams paskaitininkai jau yra pakviesti. A. P. Bagdonas pakvietė visus į Jaunimo centre įvykstančius 2 parengimus: "Land of Crosses" knygos pristatymą ir į Mažosios Lietuvos atskirimo nuo Vokietijos paskelbimo akto minėjimą.

Susirinkimas užsibaigė šeiminių paruošta kavute ir pyragais, kur dar buvo jaukiai pasibendrauta.

A. P. B.

SUVALKIEČIŲ DRAUGMA

Chicago's Lietuvių suvalkiečių draugijos susirinkimas įvyko spalio 26 d. Vyčių salėje. Vadovavo pirm. Leonas Vasilevas. Pranešta, kad mirė du draugijos nariai — Julija Petraitis ir Jonas Markauskas. Abu pagerbti susikaupimu. Šeimoms išreikšta užuojauta.

Nutarimų rašt. E. Strugys perskaitė iš praėjusių nutarimų ir mirusių šeimų padėkos laiškus. Ligoninių lankytojos H. Vilkelis ir J. Gudonis pranešė, kad atlankė sergančius narius, o vėles gavo C. Chinton, A. Polys, E. Strungys, jr., O. Malakauskas. Visiems kitiems linkime geros sveikatos.

Real Estateninkas Marquette Parko Namų savininkų organizacijos pirm. Juozas Bacevičius kalbėjo apie apylinkės reikalus ir kvietė į savininkų banketą. Kalbėtojas prisidėjo prie

šalia yra ir Wyomingo valstija, užimanti 97,000 kv. mylių plotą, o gyventojų vos pusė milijono. Garsai savo Nationaliniu Yellowstone parku, įkurtu 1872 metais. Labai daug karštų geizerių (30,000). Parkas pilnas vulkaninės kilmės kalnų. Dėl plono dirvožemio alusinio medžių šaknys siekia negiliai, todėl daugybė išverstų medžių. Vasarą suvažiuoja daugybė turistų ir sargų iš visos Amerikos. Pristatyta stovyklaviečių atostogautojams. Ten veisiasi įvairiausių žvėrių ir paukščių: stumbrų, briedžių, elnių, stirnų, vilkų ir kitų. Yra nemaža ir viešbučių, pastatytų iš medžio, kuriuos aptarnauja moksleiviai, norėdami užsidirbti pinigų. Auginami kviečiai ir įskaičiuojama daug akmenų anglių, aukso, uranijaus ir brangakmenių.

Dar trumpai paminėjo ir Pietų Dakotą, kur uolinuose kalnuose iškalti anie garsieji keturių Amerikos prezidentų biustai.

Paskaita, nors ir ilga, bet nenuobodi ir susilaukė nemažai klausimų, ir kuriuos prelegentė mielai atsakė.

Reikalų vedėja A. Rugytė

Nepilnamečių teisme per paskutinius du mėnesius buvo nutiesti 8 jauni grobikai gaujos nariai. Jie, prie šviesų gatvėse sustojus automobiliui, kuriuo važiuodavo moterys, pradėdavo automobilio langą ir pagrobavo ant sėdynės padėtus rankinukus.

MOKYTOJŲ ALGOS

Illinois valstijos išdas, nenorėdamas, kad Chicago's miesto mokytojai liktų be algų prieš Kalėdas, paskyrė šiam reikalui 37 mil. dol. Iš viso švietimo tarnautojams algomis bus išmokėta 41.5 mil. dol. Illinois valstija vėliau žada suteikti dar 200 mil. dol. paskolą.

DIDINS PAPLŪDIMI

Chicago's parkų distrikto už 450,000 dol. perka 2.06 akro 7401 S. South Shores Dr. ir už 435,000 dol. perka 2.44 akro 7501 S. South Shore Dr., kur yra Thunderbird motelis. Abidvi nuosavybės panaudos padidinti parką ir paplūdimį.

IŠ ARTI IR TOLI

L. A. VALSTYBĖSE

— Arvydo Juraičius pastangomis Denveryje, Colo., buvo atgaivinta liuanistinė mokykla. Pamokos vyksta jo namuose ir mokinių daugumą sudaro "Rūtos" tautinių šokių grupės šokėjai. Šokėjai liuanistines žinias siekia padidinti, ypač prieš vykstant į VI-ją Tautinių šokių šventę Chicagoje. A. Juraičius yra baigęs West Point karo akademiją, yra atsargos kapitonas, su dideliu talentu jaunimui užimti ir jo entuziazmą žadinti liuanistinėmis reikalams. Mokyklą jis numato plėsti, į ją įjungiant ir mažuosius. Liuanistinė mokyklą remia Colorado LB apylinkės valdyba, kuriai vadovauja Stepas Steikūnas.

— Antanas Masionis, JAV LB tarybos narys iš New Jersey valstijos, laiku redakcijai reagavo į "Paterson News" veidmą, kuris, prisimindamas Simo Kudirkos tragediją, Kudirką vadina "sovietų jūrininku" ir JAV pakrančių sargybos pareigūnų elgesį su Kudirka vadina atidavimu "savo tautiečiams". Minėto laikraščio rugėjo 10 d. laidoje išspausdinta laiške A. Masionis atitaiso klaidas, paminėdamas, kad Kudirką yra liuanis, paskirtas į Sov. Sąjungos laivą, kurio kapitonas ir 85 procentai igulos

vaikių, įteikdamas auką. Visi už tai reikė padėką.

Paskirta Sv. Kalėdų ir Naujų Metų proga dovanos spaudai, radijo val., Balfui ir sergantiems kareiviams ligoninėse. Suvalkiečių draugija jau pradėjo 42 metų veiklą ir vis dirba liuanistams, gražius darbus. Padėka tiems, kurie remia draugiją.

Visiems liuanistams, rėmėjams ir nariams geros sveikatos šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų linki valdyba ir korespondentė. Po susirinkimo buvo gražūs vaišės ir pasikalbėjimas. Kitas draugijos susirinkimas įvyks gruodžio 28 d. 7 val. vak. Vyčių salėje. Bus valdybos rinkimas po to bus ir vaišės.

Ona Švirnickas

CHICAGOS ŽINIOS

SEIFAI UPEJE

Policija ketvirtadienį iš Chicago's upės ištraukė septynis seifus, kuriuos banditai buvo išplėšę ir įmetę į upę. Seifai buvo iškelti, kad būtų sustiprinti įrodymai prieš plėšikų gaują, kuri buvo sugauta rugėjo 4 d. Homewood priemiesty. Teismo laukia 5 plėšikai. Vienas jų — Sam Cianco, 52, gyvena 3327 So. Lithuania.

NUTEISĖ GROBIKUS

Nepilnamečių teisme per paskutinius du mėnesius buvo nutiesti 8 jauni grobikai gaujos nariai. Jie, prie šviesų gatvėse sustojus automobiliui, kuriuo važiuodavo moterys, pradėdavo automobilio langą ir pagrobavo ant sėdynės padėtus rankinukus.

MOKYTOJŲ ALGOS

Illinois valstijos išdas, nenorėdamas, kad Chicago's miesto mokytojai liktų be algų prieš Kalėdas, paskyrė šiam reikalui 37 mil. dol. Iš viso švietimo tarnautojams algomis bus išmokėta 41.5 mil. dol. Illinois valstija vėliau žada suteikti dar 200 mil. dol. paskolą.

DIDINS PAPLŪDIMI

Chicago's parkų distrikto už 450,000 dol. perka 2.06 akro 7401 S. South Shores Dr. ir už 435,000 dol. perka 2.44 akro 7501 S. South Shore Dr., kur yra Thunderbird motelis. Abidvi nuosavybės panaudos padidinti parką ir paplūdimį.

PRISIŪVO PIRŠTUS

Darbininkui Douglas W. Burdick, 22 m., dirbusiam Streator Manufactory bendrovės fabrike, mašina nukirto keturis pirštus. Jis tuoj buvo nugabentas į to miestelio Sv. Marijos ligoninę, kur jo nukirsti pirštai buvo padėti į šaldytuvą. Greit jis buvo su nukirstais ant ledo laikomais pirštais atgabentas į Billings ligoninę, Chicagoje. Čia chirurgijos profesorius J. D. Schlenker, 35 m., su penkiais gydytojais ir 8 gail. sėmerima, tris pirštus prigrūdė.

MAISTAS IR VAISTAI IRANUI

Kalbėdamas Chicagoje, viceprezidentas Mondale pareiškė, kad Amerika nenutrauks maisto ir vaistų siuntų Iranui.

AIKSTES AUTOMOBILIAMS

Chicago's gatvių ir sanitarijos departamentas paskelbė sąrašą 415 mokyklų skaičių, kur bus galima pastatyti 22,000 automobilių gatves palikti laisvas sniego valymui.

buvo rusai. Sovietai liuanistai yra ne "tautiečiai, bet okupantai ir pavergtėjai".

— JAV senatorius Robert Dole, įtakingas senato užsienio komisijos narys ir kandidatas į JAV prezidento postą, pakvietė JAV LB krašto valdybos buv. pirmininką inf. Algimantą Gečį ir LB Visuom. reik. tarybos pirm. Aušrą Zerr į jį jo sudaromą tautinių — etninių reikalų patariamąją komisiją.

— JAV LB Visuom. reik. taryba gauna daug laiškių iš amerikiečių. Vieni informacijos prašymai standartiniai, tačiau pasitaiko ir įdomesni. Prieš mėnesį kreipėsi amuo, rašęs romaną apie "Holocaustą". Jame vienas iš veikėjų bus liuanis, kuris kandidatas teologijos daktarus turįs problemą rasti bibliografinės medžiagos apie liuanis SS dalinius. Ar negalėtų JAV LB jam padėti? Atsakymą autoriui paruošė JAV LB krašto valdybos vicepirm. dr. Algirdas Budreckis. Budreckis paaiškino, kad iš trijų Hitlerio užimtų valstybių tik liuanis, lenkai ir graikai nesudarė SS legionų. Savo teigimui patvirtinti nurodė visą eilę bibliografinių duomenų.

AUSTRALIJOJE

— Kun. Pranas Daukys, "Tėviškės aidų" savaitraščio redaktorius, nežūrint daugybės pareigų, enrgingai dirba mokslo srityje, ruošdamasis daktaro laipsniui. Jau kuris laikas jis atlieka mokslinius tyrimus Melbourne universiteto teologijos skyriuje. Neseniai profesorius posėdis pripažino jo atliktus darbus ir su ankščiau įgytais moksliniais laipsniais prilygino teologijos magistrui. Dekanas jam pranešė, kad yra įregistruotas į doktorantų kursą ir yra kandidatas teologijos daktaro laipsniui. Kartu buvo patvirtinta ir jo disertacijos tema: "Komunizmo persekiojama religija Lietuvoje. Mokslinis tyrinėjimas Lietuvos Katalikų Bažnyčios jos herojinėje kovoje dėl religijos laisvės ir jos išlikimo". Dr. Daukys ruošiasi disertacijoje moksliniu būdu iškelti Lietuvos kančias ir jos rezistenciją.

KANADOJE

— "The Toronto Star" 1979. XI.16 išspausdino ilgoką rašinį apie pirtį (sauna), kuriame perspėjama apie jos pavojingumą širdininkams. Miesto sveikatos pareigūnas pareiškė, kad persikaitęs pirtyje mirė Juozas Skėrius, 56 m. amžiaus ir turėjęs kietėjusias arterijas. Buvo rastas širdies priepuolis, sukeltas pirties kaitros.

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-8700

Chicago, Illinois 60629

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.

Seštad. 9 val. iki 1 val. d.

Advokatas

GINTARAS P. ŠEPENAS</